

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

618

246

2 004

ՀԱՅՐ ԱՐՐԱՀԱՄ

Ի Լ Է

ՅՈՎՍԷՓ ԳԵՂԵՑԻԿԻՆ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

Հայր Արքանանն Կաթողիկոս Վազգէթի Վարդապետն տղուն՝ Յովսէփ Գեղեցիկին սապրը խման իլէ գահ-
րամանկողը, Տիներանն գուրովմասընտան Յա նինայէթի,
Մահչէրին սուրէթի, Վնասնն էօլիմիլ իլէ մահչէր տիվանը-
նրն պիրտէն աշխրեար օրմասընն իւզէրինէ պէլիթլէր,
Հէր ինսանն գուլաղընա քիւրէ Յարզընտա Յագըլանազ
պիր նասրհաթ:

معارف نظارت جليله سنك ۱۰۷۶ نومرولو رخصتنامه سيله

طبع اولتمشدر

Ա Ս Ի Թ Ա Ն Է

ՄԱԹՊԱՍԱՅՐ Մ- ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Չագմագճրար, Չխմպիլլի խանընտա նումբրօ 21, 22.

1894

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PH.D. THESIS

THEORY OF THE QUANTUM THEORY OF
THE ELECTRONIC STRUCTURE OF
MATERIALS

BY

ROBERT E. SMITH

PH.D. 1963

PHYSICS DEPARTMENT

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILLINOIS

1963

571-ԱՐ (618)

ՀԱՅՐ ԱՐՐԱՀԱՄ

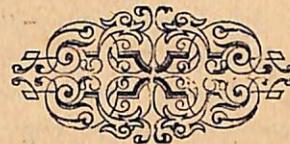
Ի Լ Է

ՅՈՎՍԷՓ ԳԵՂԵՑԻԿԻՆ

ՐԷՍԱԼԷՍԻ

Հայր Աբրահամըն իսահակը գուրպան իմմէսի, Հագրէթի Յակոբուն օղլու՝ Յովսէփ Գեղեցիկին սապրը իման իլէ գահ-րամանլըղը; Տիւնեանըն գուրովմասընտան թա նիհայէթի, Մահշէրին սուրէթի, Ինսանըն էօլիմիլի իլէ մահշէր տիվանը-նըն պիրտէն աշիրեսար օլմասընըն իւզէրինէ պէյիթլէր, Հէր ինսանըն գուլաղընա քիւրէ թարզընտա թագըլաճագ պիր նասիրհաթ:

معارف نظارت جلیله سنک ۱۰۷۶ نومرولو رخصتنامه سیله طبع اولمشدر

Ա Ս Ի Թ Ա Ն Է

ՄԱԹՂԱԱՅԸ Մ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Չագմագճըլար, Զիւմպիլլի խանընտա նումէրօ 21, 22.

1894

38600-67

ՔԻՒԹԻՒՊԻԱՆԷԻ
ՄԻՀՐԱՆ Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԽԱՆԷՑԻ ՅՈՎՍԷՓ ԳՎԱՑԵԱՆ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

Չագևաֆնըյար, Ձիւնպիւղլի խանընսա Ն⁰ 21 վե 22

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ

Եւս իւշ սըֆաթտա պիր Ալլահը թանըյան տին-
տար Գրիստիան գարընտաչարըմ, ձէնապը Ալլահա
նապը իթիգատ իտէր իսէք, պու էօմրտէն սօնրա
վազը օլաճագ տիկէր պիր էօմրէ տախի էօյէ իթի-
գատ իթմէլյիզ: Պու ճիհէթէ իշպու քիթապըն միւն-
տէրիճաթը շու աթիտէքիէրտէն իպարէթ տիր:

Էվվէլա՝ Հայր Աբրահամըն էմրը Հագգա իսթի-
նատէն էվլատը Իսահակը գուրպան իթտիլի:

Իքինճի՝ Յակոբ նահապետին օղլու Յովսէփին պա-
շընտան կէշէն պէլաէրէ սապր իէ թէհամիւլ իտիպ,
նայլի իւճրէթ վէ միւքեաֆաթ օլտուղու:

Իւշիւնճիւ՝ տիննեանըն գուրուլուշունտան ախրընա
գատար նագլի:

Տէօրտիւնճիւ՝ ինճէտէն ինճէյէ տիւշիւնիւլտիւլի
հալտէ պու էօմրիւն գըստալըղը, վէ էօլիւմիւն վազթ ու
սաաթընըն պիլինմէմէգլի:

Իշթէ պուլըար նագլիյաթ իլէ նասիհաթ մագա-
մընտա վասֆ ու հիքեայէ օլունաճագ տըր քի, պիր
խագնէ տէրունինէ կիրէն ատէմին քէնտիսինէ լազըմ
օլան մէպլաղը ալըպ տըշարը չըգտըղը կիպի, պու քի-
թապը օգույան քիմնէ տախի քէնտիսինէ եարար տէրս
ու նասիհաթը անտէն ախզ իթսէ կէրէք տիր:

Հայր Աբրահամըն Իսահակ եվյատընը գուրպան
իքմեսինն հազըր օլմասը :

ՀԱՅՐ ԱՔՐԱՀԱՄ ԻՍԱՀԱԿ ՕՂԼՈՒՆՈՒ ԳՈՒՐՊԱՆ ԻԹՄԵՍԻ

1. Աբրահամ Ալլահը իմանլէ պուլտու ,
Մախտուըն գուրպանը Հազգտան էմը օլտու .
Րույասընտան գալգըպ կէօզլէրի տօլտու ,
Գալտըրտը սէմայէ տիտէլէրինի :
2. Յէնտի էյ Աբրահամ պիր էմը վար սանա ,
Գուրպան իտէճէքսին օղլուն սիւպհանա .
Չըգըպ շունտան չապուգ Գուտըս տաղընա ,
Կէօթէրէյիմ սանա մահալլ եէրինի :
3. Աբրահամըն օլ տէմ ճանը թիթրէտի ,
Տիւշտիւ եէրէ աղլար ըտը վէլէտի .
Պոն մու իտի տէտի Հազգըն միւրվէթի ,
Սէմայէ գալտըրտը տիտէլէրինի :
4. Միւշքիւլ տիր պու տէտի Ալլահըմ պանա ,
Փէտէր նամըլ գըյօըն պիր էվլատընա .
Աճէպ տայանըր մը տօղուրան անա ,
Իշիտինճէ անըն Ֆիզանլէրինի :
5. Մէլայիգ տէր խայըր սէօզ իրի օլմազ ,
Ալլահըն էմրի տիր կէրույէ տէօնմէզ .
Պունտան պաչգա սէնտէն գուրպան իսթէմէզ ,
Գապուլ իթմէզ աօլա ըէճալէրինի :

6. Տէր Աբրահամ տիժրէր պու զայլֆ էլիմ,
Աման րահամ էթ Մէվլա գուրուտու տիլիմ.
Տայանամամ պունա նիճ օլուր հալիմ,
Ղայրպ իտէճէյիմ էօմրիմ վարինի :
7. Հանի պանա Մէվլա իթտիյին վատէր,
Հէպ միլէթէ պէնի իթմէքտի փէտէր .
Պունա հիչ ույաճմը տիւնեատէ քէտէր,
Իչիթ տէրունիմին ահուզարինի :
8. Վատ իթտին զիւրրիյէթ բէք չօղալաճագ,
Կէօյիւն երլտըզարը կիպի տօլաճագ .
Պու էվլատըն սանա վարիս օլաճագ,
Չապուգ քէսիյօրսուն էօմրիւն վարինի :
9. Սարա տէր քի նէ աիր նէ սայրգլարսըն,
Ախ ու ֆիղան իտիպ հէր տէմ աղլարսըն .
Ույանըգմըսըն եօգ ույուգլարմըսըն,
Պանա տա պէյան էթ սըր հալլէրինի :
10. Աբրահամ տէր Սարա սէն մէլիլ օլմա,
Եաթ եէրինէ աալա ույգուսուզ գալմա .
Պէնիմ կիպի սէն տէ աճըլլա տօլմա,
Չէվճին սունար Հագգա նիյազլէրինի :
11. Սարա տէր էյ զէվճիմ սէն նէ սէօյլէրսին,
Տուա իթմէյօրսուն իլլա աղլէրսին .
Նիչիւն եիւրէյինի պանա աչմազսըն,
Սագլայօրսուն պէնտէն էօգքէ սըրրինի :

12. Աբրահամ տէր ինան տուա իտէրիմ,
Ճէնապը Ալլահըն էմրին կիւտէրիմ .
Պազլտա կէօգիւմտէն եաչլար տէօքէրիմ,
Եա գուլ ֆարգ իթմէզմի իսեանլէրինի :
13. Սարա տէր քի պանա խիլաֆ սէօյլէմէ,
Պէյհուտէ սէօզ իլէ կէօյնիւմ էյլէնմէ .
Տէրունիմի երգըպ վիրան իյլէմէ,
Անլամատըմ կիթտի պէն էսրարինի :
14. Աբրահամ տէր զէվճիմ սէն տույաճագսըն,
Ղէմ ու քէտէր իլէ սաչ եօլաճագսըն .
Հէմ տայանամայրպ պայրլաճագսըն,
Գօրգարըմ պօզարսըն Հագգըն էմրինի :
15. Պիր խայալ տըր տիւչէ իման էյլէմէ,
Եալվարըրըմ պանա պէօյլէ սէօյլէմէ .
Ասը եօգտան եէրէ տիւչիւպ աղլէմէ,
Պիլմէզսին շէյթանըն սէն ֆէնտլէրինի :
16. Աբրահամ տէտի քի մէլէք սէօյլէտի,
Հագգըն էմրի ճիյէրճիյիմ տաղլէտի .
Արթըրմագ զիւրրիյէթիմ վատլար իյլէտի,
Իմտի տէ տէյիշտի օլ վատլէրինի :
17. Սարա տէր նէ իսէ պէն տէ տույայըմ,
Շու միւչէվվէշ հալտէն խէլաս օլայըմ .
Իսահակը տօղուրմատըմ սայայըմ,
Տէֆ իտէյիմ պարի շիւպհէլէրիմ :

18. Աբրահամ տէր օնու Հագգ իսթէր գուրպան ,
 էմր իյլէյօր մութլագ պունա եօգ իմքեան .
 Պուլուննըմը շիմտի պու տէրտէ տէրման ,
 Սէն տէ պիլմիշ օլ Հագգըն էմրինի :
19. Սարա պունու տույուպ հէման պայլլալ ,
 էօլիւ կիպի օլ տէմ եէրէ եայլլալ .
 Նէտէն սօնրա տիթրէյէրէ պայլլալ ,
 Տէրեալար տօլտուրաու եաշ կէօզլէրինի :
20. Տէտի նէ տիր աման տույտուղում սէօզլէր ,
 Պէօյլէմի ումարտըգ Ալլահտան պիզլէր .
 Տուրմասըն աղլասըն պու իբի կէօզլէր ,
 Թաշարա վուրայլմ պէն տիզլէրիմի :
21. Աբրահամ տէր կիտիպ ույանտըրայլմ ,
 Օղլումա խապէրի պէն տույուրայլմ .
 Հագգըն էմրի եէրինէ պէն վարտըրայլմ ,
 Վէրսին պիզէ դանի սապըլարընը :
22. Սարա տէր կէլ աման պէն գալտըրայլմ ,
 Պիրտէնպիրէ պունու տույուրմայլմ .
 Պիր օղլում վար նամսըլ պէն այրըլայլմ ,
 Պայլըրըմ իշիթսէմ Փիզանլէրինի :
23. Աբրահամ տէր կիթմէ սէն սէզտիրիրսին ,
 Չիւն կէօզ եաշարընը զապթ իտէմէզին .
 Ճէնապը Հագգա միւթիւ տէյիւթին ,
 Սէն հէման կիթ կէթիր լիպասլէրինի :

24. Պունու տիյերէք գալգառ եէրինտէն ,
 Պիրի լազըմտը թութսուն էլինտէն .
 Գանլը եաշարընը սիւերէք կէօզտէն ,
 Ուսուլա թութսու Իսահակ էլլէրին :
25. Ույան գալգ սէվկիւլիւ պէնիմ էվլատըմ ,
 Փէտէրինիմ սէնին սանմա քի եատըմ .
 Կիտէլիմ սահրայա վար տըր պիր ահտըմ ,
 Կէօրէլիմ Ալլահըն իհասանլէրինի :
26. Իսահակ տէր պապա գուլուն օլայլմ ,
 Պըրագ պէնի ույգուլլա տօյայլմ .
 Վագըթ կէլտիյինտէ պէն ույանայլմ ,
 Աշամամ ույգուտան տիտէլէրիմի :
27. Պապա նիչին անամ պու կիւն կէլմէտի ,
 Հասրէթլէ եիւզիւմէ պագըպ կիւլմէտի .
 Եիւզիւմիւ եայգայլպ քէնտի սիլմէտի ,
 Ասլա պօզմազ ըտը ուսուլլէրինի :
28. Աբրահամ տէր անան էքմէք եափաճագ ,
 Խըզմէթիլլէ վարսըն ուղրաշսըն անճագ .
 Շիմտի վագթը եօգ տըր պիզէ պագաճագ ,
 Հայտէ օղլում կիյին բուպալէրինի :
29. Ուշագլար տէր պէօյլէ շէյ պիզ հիշ կէօրմէտիք ,
 Աճէլէնին սէպէպինի պիլմէտիք .
 Թաթլը ույգուումուղու քէստիրէմէտիք ,
 Տույամատըգ պունլարըն նիյէթլէրինի :

30. Օլ տէմ Սարա հէման օրայա կէլտի ,
Օղլունու կէօրիւնճէ պաղըընը տէլտի .
Պէլլի իթմէյիմ տէյու կէօղլէրին սիլտի ,
Սագլայամաղ օլտու էսրարլէրինի :

31. Իսահակ տէր անամ նիչին աղլայօր ,
Եիւրէյինտէ պիր աճը վար եագըլօր .
Տուրմուշ պանա մէլիլ մէլիլ պագըլօր ,
Գօյնունտան չըգարմաղ իքի էլինի :

32. Սարա էվլատընա օլ տէմ սարըլտը ,
Աբրահամ շիտտէթլէ անէ տարըլտը .
Գուրպան իչին պիր չօգ էքմէք եաբըլտը ,
Հաղըր իյէտիլէր հէյպէլէրինի :

33. Իսահակ տէր , պապա թէլաշ իտէրսին ,
Անա սէն տէ նիչին ֆիղան իտէրսին .
Աճըյլա եիւղիւմէ նազար իտէրսին ,
Անլատըվէր պանա էֆրեարլէրինի :

34. Աբրահամ տէր եօլումուղա կիտէլիմ ,
Վագթընտա գուրպանը թէքմիլ իտէլիմ .
Իշթէ պունըն իչին թէլաշ իտէրիմ ,
Կէօրէլիմ սահրանըն պիւլպիւլէրինի :

35. Սարըլտը անասը պըրագմաղ կիթսին ,
Պապասը տէր պրագ իպատէթ իթսին .
Միւրատը նէ իսէ Հագգ իճրա իթսին ,
Աղլայարագ էօփտիւ խուպ կէօղլէրինի :

36. Իսահակ տէր անա թէզ կէլէճէյիմ ,
Սահրատէն չիչէքլէր տէվլիրէճէյիմ .
Պագ սանա նէ բէշկէշ կէթիրէճէյիմ ,
Թէզեին իտէճէյիմ հէր եանլէրինի :

37. Սարա տէտի կիտին ուղուրլար օլտուն ,
Եօլունուղ ասիւտէ տաղլար եօլ օլտուն .
Իթտիյինիլ գուրպան չօգ մագպուլ օլտուն .
Պիր տահա էօրէյիմ խուպ կէօղլէրինի :

38. Իսահակ տէր սէօզիւմ էյի տինլէյին ,
Խալայըգլար սիլ անամը պէքլէյին .
Ղէմ ու էքտարընը թէսըին էյլէյին ,
Տաղըտըն գասավէթ ու ղամլէրինի :

39. Պու հալ իւզրէ տաղա տօղրու վարտըլար ,
Աղաճլարտան հայլը օտուն գըրտըլար .
Օնլարը տա իսահակա սարտըլար ,
Պրագտըլար ծնտա ուշագլէրինի :

40. Պունլար ծնտա էյլէնմէքտէ օլտունլար ,
Եաբտըգլարը իշէ շաշա գալսընլար .
Հէփսի պիրտէն տուալէրէ տուրսունլար ,
Փարզ օլտու պէքլէմէք տէօնմէլէրինի :

41. Իսահակը օլ տէմ պիր հայրէթ ալտը ,
Աբրահամ պիր աճը թէլաշտէ գալտը .
Պիւթիւն իւմիտինի իիւտայէ սալտը ,
Եաեանլըգ փէք քէստի տէրմանլէրինի :

42. Իսահակ տէր , պապա՛ վար աթէշ , պուչագ ,
Գօյունն նէրտէ , նէ՛ չէյ դուրպանն օլաճագ .
Պիլմէմ պու հալլէրին սօնու ն' օլաճագ ,
Անլամատրմ կիթտի էսրարլէրինի :
43. Աբրահամ տէր օղլում իթմէ սէն քէտէր ,
Օլ դուրպանը Մէվլա թէտարիք իտէր .
Պու էմէ յիմիդի քէնտիսի էօտէր ,
Քիմ պիլիբ խիւտանըն էսրարլէրինի :
44. Կէլ էվլատրմ պըրագ օտունու եէրէ ,
Պիրաղ օթուրալրմ եօրուլտուգ զէրէ .
Օճաղը եագայրմ պէն շու չուգուրէ ,
Կէօսթէրսին Եարատան քէրէմլէրինի :
45. Օղլու տէր օճաղը տուր պէն եագայրմ ,
Եարատան Մէվլայա պէն տէ թափայրմ .
Կէթիր պապա էլլէրինի էօփէյիմ ,
Վէրէսին օղլունա տուալէրինի :
46. Պապա իշթէ հազըր իթտիմ օճաղը ,
Արթըգ պիլէյէլիմ սաթըր պուչաղը .
Կէթիր ճիլպէնտինի չըգար չագմաղը ,
Եագալրմ դուրպանըն օտունլէրինի :
47. Աբրահամ տէր օղլում պագ տիյնէյէսին ,
Գուրպանլըգ գօյունուն էյիսի սէն սին .
Ալլահ մագպուլ սայտը սէնի պիլէսին ,
Եէր կէօյ տիթրէթտի ֆիղանլէրինի :

48. Օղլու տէր էյ պապա նէ տիր պու սէօղլէր ,
Ալլահըն էմրիմի եարաղըն իչէր .
Նէ սէպէպէ կէլտիք պուրայա պիլլէր ,
Անամ շիմտի սայար սաաթլէրինի :
49. Աբրահամ տէր օղլում կէրի տէօնմէ եօգ ,
Տայանամայօրում աճըլարրմ չօգ .
Յէթվա խիւտատան տըր հիչ իմքեանը եօգ ,
Հայտէ գուզում չըգար ըուպալէրինի :
50. Իսահակ տէր օֆի եիւրէյիմ տիթրէտի ,
Ունութտունմու արթըգ ըահմ ու միւրվէթի .
Նաօըլ գըյաճագսըն պիր թէք վէլէտի ,
Աճըմնգմըսըն հիչ ճիկէր փարէնի :
51. Անամըն պու իշտէն խապէրի վափը ,
Օղլում տէյու սօնրա պէնի արափը .
Տիզլէրինի եէրէ վուրուպ տաղափը ,
Տէրտինէ պուլմըմու տէրմանլէրինի :
52. Պիլտիմ պէն աննէմի էօյլէ կէօրիւնճէ ,
Աղլայարագ կէլիպ պէնի էօրիւնճէ .
Օֆ չէքէրէք եիւրէյինի չէքինճէ ,
Եիւրէյինտէ օլան էֆղանլէրինի :
53. Աման պապա գուլուն քէօլէն օլայրմ ,
Պիրաղ սապը էթ սօրուղումը ալայրմ .
Աննէ գայրը սէնի նէրտէ պուլայրմ ,
Էօրմէյէճէքմիլիմ տիտէլէրինի :

54. Իպթիտա Աբրահամ տուա իյլէտի ,
Ֆիլքրինի Ալլահա պէյան իյլէտի .
Կէօզլէրինտէն գանլը եաչար տաղլէտի ,
Չապթ իտէմէզ օլտու կէօզ եաչլէրինի :
55. Իսահակ տէր պէն տէ տուա իտէյիմ ,
Շիմտէն սօնրա պու տիւնեայը նիյտէյիմ .
Ալլահըն էմրինէ պէն նէ տիյէյիմ ,
Տէօքէյիմ ճէսէտին ալ գանլէրինի :
56. Հիւրմէթ իյլէ պու իխթիյար պապամա ,
Տայանըպ գաթլանսըն պու վէֆաթըմա .
Իչիթ պէնի գուլագ վէր ֆէրեատըմա ,
Կէօսթէր քէրէմ իլէ միւրվէթլէրինի :
57. Միւմքինի վար իսէ օլտուն թէփտիլլը ,
Ավֆ էթ պապա իթտիմ իսէ ճահիլլը .
Պիլիւրին կէնճիլլտէ օլուր էքսիլլը ,
Ավֆ իյլէ գուսուր ու իսեանլէրիմի :
58. Անամ պու աճըյա նաճըլ տայանսըն ,
Սահակըն բուպասը գանէ պօյանսըն .
Պիր սէվիլիլիլ օլլու աթէչէ եանսըն ,
Ալէֆ թէլէֆ իթսին պէտէնլէրինի :
59. Աբրահամ տէր կէթիր էլին պաղլայըմ ,
Շիմտէն սօնրա տուրմայայըմ աղլայըմ .
Աճըլը վալիտէնի նաճըլ էյլէյիմ ,
Պու աճը տօղրատը ճիյէրլէրիմի :

60. Աման պապա պէօյլէ քէլամ սէօյլէմէ ,
Ճիյէրիմի փարէլէյիպ տաղլէմէ .
Պու իչի կէլ վալիտէմէ սէօյլէմէ ,
Ասլա քէսմէյէճէք ֆիղանլէրինի :
61. Վալիտէմէ չօգ սէլամլէր իտէրիմ ,
Եիւզլէրին օխչալայըպ էլին էօփէրիմ .
Իչիթ պու տիւնեատէն արթըգ կրտէրիմ ,
Ա՛հ իթսին կէօրտիւքճէ ագրանլէրիմի :
62. Հօճամ պէնի սիւալ իտիպ արարսա ,
Ագրանըմ Իսահակ տէյի սօրարսա .
Անամ տույուպ սաչարընը եօլարսա ,
Ալընճա պու եաման խապէրլէրինի :
63. Գարըշարըն պաղը էլ իչլէրիմի ,
Եափըմըչ եըգըմըչ հէփ իչլէրիմի .
Պաղը տա կիյտիղիմ լիպասլէրիմի ,
Չայ իթմէյսինիզ եատիկեարլէրիմի :
64. Եարանլարըմ էկէր պուրատա օլսա ,
Գօմշումուզուն օլլու եղիսէ ըսա .
Օ տա պէնիմ իչին իտէր չօգ թասա ,
Անընլա կէզէրտիք սէյրան եէրինի :
65. Պապա պէնի սահրա իչին կէթիրտին ,
Շաչըն օլուպ սէն ագլընը եիթիրտին .
Կէնճ եաչընտա պիր էվատըն եէթիրտին ,
Տահա հիչ սիւրմէտին պիր տէմլէրինի :

66. Փէքճէ պաղլա այաղըմը էլիմի ,
Անամ կէլսէ կէօրսէ պէնիմ հալիմի .
Խաբէ գօյաճագսըն եանմըչ թէնիմի ,
Կէլիպ կէօրսիւն պիր կիւն մէզար եէրիմի :
67. Աբրահամ տէր օղլում ճիյէրիմ եագտըն ,
Քէնտի էլին իլէ օճաղըն եագտըն .
Ալլահըն էմրինէ իթաաթ իթտին ,
Ահրէթտէ ալսսըն էճիրէրինի :
68. Թութտու Աբրահամ օլ տէմ պուչաղը ,
Ալտը իսահակը երգտը աշաղը .
Պաղ իթտի գօլունա իբտէն գուչաղը ,
Հէմ սարտը գօլունա փէրչէմէրինի :
69. Աման օղլում սէն գալպինի էլլէ բագ ,
Գաթլին կէօրմէյէսին պարի եէրէ պագ .
Իչպու հարաքեաթէ ավֆ իլլէսին Հագ ,
Մէճպուրում տիյնէմէք էվամիրինի :
70. Իչթէ Ալլահ սանա պիր էվլատ գուրպան ,
Թէքմիլ իճրա օլսուն վէրտիղին ֆէրման .
Վէրէսին պիղլէրէ գուլվէթ ու տերման ,
Իճրա իտէմ տայիմ միւրատլէրինի :
71. Գօրգուտան Սահակըն տիլի տօլաշտը ,
Անիտէ կէօլէրտէն մէլէք ուլաշտը .
Աբրահամ պու հալի կէօրիւնճէ շաշտը ,
Կէրի չէքտի հէման օլ էլլէրինի :

38600-67

72. Մէլէք տէր , Աբրահամ , պագ գուրպանըն ,
Պու գօյուն պէտէլ տիր սէնին օղլունա .
Հագգտան կէճնտէրիլտի քէնտի գուլընա ,
Խիւտա տըր հէպ վիրէն իհսանլէրինի :
73. Թէլաշ իթմէ Ալլահ սէնի սընատը ,
Սէնին կիպի եօգ տըր ճիհան աղնատը .
Աճըմատըն պիր թանէճիր էվլատը ,
Թէճրիւպէ գըլմագտա տըր սատըգլէրինի :
74. Սաբեկ աղաճընտա պիր գօչ ասըլըր ,
Իսահակա պէտէլ գուրպան քէսիլիր .
Աբրահամըն գալպի բահաթ իտիլիր ,
Չիւն Հագգ գապուլ իլլէր տէտիլլէրինի :
75. Սարըլտը օղլունա էօբաիւ կէօլլէրին ,
Ֆիլքրինտէն չըգարմաղ թաթլը սէօլլէրին .
Հագգ գապուլ իլլէտի հէր նիյաղլէրին ,
Հէման պախշ իլլէտի պու գուլլէրինի :
76. Պին շիւքիւրլէր օլսուն Ալլահըմ սանա ,
Պէօյիւք պիր իհսան տըր իթտիլին պանա .
Կէլմէզ պիր քիմնէսին հիչ խէյալընա ,
Կէօսթէրտիլին պիշումար իհսանլէրինի :
77. Աբրահամ տէր , էհլիմ սանա տէրիտիմ ,
Կէրչի պունուն իչիւն բէք չօգ աղլէրտիմ .
Պէն Ալլահըն էմրին հէր տէմ իսթէրտիմ ,
Քիմ պիլիր իսիւտանըն միւրատլէրինի :

78. Պիրազ տիյնէնէլիմ ըհաթ օլալըմ,
վէ կիտէլիմ ուշագլարը պուլալըմ.
Պիրինի միւժտէ տէյի սալալըմ,
Բահաթ իթտիրէլիմ գատընէրինի :
79. Սարա հէր տէմ պագար ըտը եօլլարա ,
Սատագա վէրիրտի ֆուգարալարա .
Գարարթը կէօրտիւմ տէր խալայըգլարա ,
Սիլտի կէօլլէրինին տիւմանէրինի :
80. Խալայըգլար , կէլին պէնիմ եանըմա ,
Պիր ֆէրահըգ կէլտի էօղ վիճտանըմա .
Գան տէվր օլուպ տէրման կէլտի ճանըմա ,
Աղնատըմ միւժտէճի կէլտիքլէրինի :
81. Գօշա գօշա կէլիրլէր'տի երրագտան ,
Սէվինճ իլէ չաղըրարլար ուզագտան .
Տէտիլէր միւժտէ սիզէ իսհակտան ,
վէրիլտի ղանի ղանի պախչիլէրինի :
82. Տէտիլէր կիւլէրէք օղուն կէլիյօր ,
Բէտերի աղլայըպ հէմ տէ կիւլիւյօր .
Սէվինճինտէն բէք զայ ագըլ օլույօր ,
Զապթ իտէմէզ օլտու կէօղ եաչլէրինի :
83. Կիթտիլէր իլէրի գարչըլամայա ,
Սարըլըպ էօրմէյէ օխշալամայա .
Հասրէթ իլէ անը գուճագլամայա ,
Սաղ գավուչուպ ալտը արղուլէրինի :

84. Տէտի իսհակ աննէ իչթէ պէն կէլտիմ ,
Զօգ գօրգուլար իլէ էօլտիւմ տիրիլտիմ .
Պէն սիզէ Ալլահտան պախչիլ վէրիլտիմ ,
Կէօրէսին օղունուն չօգ կիւնլէրինի :
85. Աբրահամ տէտի քի պու հիքմէթ Հագգտան ,
Գէթմ իթմէզ իհսանըն պէն թէք կէտատան .
Հէր տէմ եիւճէլէնսին օլ ղանի եէզտան ,
Զօգ խէնտան իյլէտի պու գուլլէրինի :
86. Պօչլայըպ էօրմէյի չօգ շիւքր իտէլիմ ,
Հագգըն քէրէմինի պիզ ֆիքր իտէլիմ .
Թանրընըն իսմինի սէնա իտէլիմ ,
Կէօսթէրտի ագլ իրմէզ քէրէմլէրինի :
87. Իւչ կիւն ֆէրահ իլէ տավէթ իթտիլէր ,
Ալլահըն էմրինի թէքմիլ իթտիլէր .
Պու սավաչլար թէքմիլ օլուպ պիթտիլէր ,
Պօզմատըլար Հագգըն ֆէրմանլէրինի :
88. Պին շիւքիւրլէր օլտուն օլ Եարատանա ,
Լութֆ իտէր քէնտինէ սատըգ օլանա .
Նասիպ էթ պէն գուլա ճէլիյի ճանա ,
Հայր Աբրահամըն գուճագլէրինի :

ՀԱԶՐԻԹԻ ՅԱԿՈՒՌՈՒՆ ՕՂԼՈՒ
ՅՈՎԱՍԷՓ ԳԵՂԵՑԻԿԻՆ ՄԷԹՆԻՅԵՍԻ ՏԻՐ

1. Յակոբունն օն իքի օղլու վար ըտը ,
Յովսէփ ճիւմէսինէ պաշ սէրտար ըտը .
Հէմ էյի ճան հէմ տէ հիւսնէտար ըտը ,
Պապասը սէվէրտի Յովսէփիմ տէյու :
2. Յովսէփ օլ կիւնլէրտէ պիր ըիյյա կէօրտիւ ,
Գալգըպ փէտէրինէ մանասըն սօրտու .
Պապասը ըիյյայը էյիէէ եօրտու ,
Տէտի պու խայըր տըր Յովսէփիմ տէյու :
3. Օն պիր երլտըզ կիւնէշ այ եագլաշտըլար ,
Հուզուրումա կէլիպ եէրէ սունտուլար .
Ճիւմէսի գարչըմտա տիվան տուրտուլար ,
Փէտէրի սէվինտի իյի տիր տէյու :
4. Տէտի տէմէ օղլում գարտաշարընա ,
Գըսգանըպ օղլուր քի քիւսէրլէր սանա .
Գալի օլ իիւտանըն օլ իհսանընա ,
Հէմ շազ իյլէ պէնի Յովսէփիմ տէյու :
5. Տըշարտան գարտաշարը պունու տուլտուլար ,
Օլ գըսգանն շէյթանէ հէման ուլտուլար .
Անը էօլտիւրմէյէ նիյէթ գուրտուլար ,
Աղասըն փէտէրի Յովսէփիմ տէյու :

6. Տէտիլէր պու պէօյիւք առէմ օլաճագ ,
Պիղիմ իւստիւմիզէ պու պուլուրաճագ .
Վէ հէփիմիզ պունա տիվան տուրաճագ ,
Իթաաթ իթմէզիք Յովսէփիմ տէյու :
7. Իմտի էօլտիւրմէյէ նիյէթ իթտիլէր ,
Գօյունլարը կիւթմէք իչիւն կիթտիլէր .
Կէլմէտիլէր տաղտան չօգ կէճիքտիլէր ,
Չաղըրտը պապասը Յովսէփիմ տէյու :
8. Յովսէփի կէօնտէրտի վարըպ պագմայա ,
Սագըն գարտաշարըն տաղտա գալմայա .
Իզնիմ եօգ անլէրին անտէ եաթմայա ,
Թէնպիհ էթտի թէզ կէլ Յովսէփիմ տէյու :
9. Յովսէփ փէտէրինին էմրի իւզէրէ ,
Հէման եօլա չըգըպ վարտը մէնզիլէ .
Կիթտի տէտի գարտաշարա սէօզ իլէ ,
Տուրմայըպ կէլտիլէր պէքլէյօր տէյու :
10. Գարտաշարը հէման անը գափտըլար ,
Էօլտիւրմէյէ հէփսի գարար գըլտըլար .
Չըգարըպ բուպասըն պիւթիւն սօյտուլար ,
Տէտիլէր սէվինտին Յովսէփիմ տէյու :
11. Օլ տէմ Ռուբէն տէտի օլպիրլէրինէ ,
Էլինիզ գան իթմէն նահագ եէրինէ .
Աթայըմ անը գույնուն պիրինէ ,
Տէրիզ քի կէօրմէտիք Յովսէփին տէյու :

12. Յովսէփ տէր աման Ալլահ աչգընա ,
 Իթմէյին գարտաշըմ պու իշի պանա .
 Ինսաֆ իտին կէօզլէրիմին եաշընա ,
 Աղլաթման պապամը Յովսէփիմ տէյու :
13. Աման գարտաշարըմ իթմէյին պունու ,
 Տիւշիւնիւն պիրազ տա պիր իշին սօնու .
 Տույարսա նէ տէր գօմշու վէ գօնու ,
 Արարլարսա պէնի Յովսէփիմ տէյու :
14. Գապահաթըմ նէ տիր նէ եափտըմ սիզէ ,
 Իթմէյիպ խայինլիք կիրինիզ կէօզէ .
 Նաւըլ պագարսընըզ փէտէրին եիւզէ ,
 Սօրարսա հանիյա Յովսէփիմ տէյու :
15. Ախ Ռուբէն գարտաշըմ կէլ գըլմա պանա ,
 Եէսիրին գուրպանըն օլայըմ սանա .
 Եա պապամ տույարսա նաւըլ տայանա ,
 Կիճէ կիւնտիւզ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
16. Հիշ գարտաշ գարտաշա պունու եաբարմը ,
 Աճըմատան պօշ գուլույա աթարմը .
 Պապամ տույարսա րահաթ եաթարմը ,
 Կիճէ կիւնտիւզ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
17. Անամ տէրսէն պիր կիւնիւմիւ կէօրմէտի ,
 Էօլտիւ կիթտի պիր միւրատէ իրմէտի .
 Աճըլը պապամըն եիւզիւ կիւլմէտի ,
 Վալիտէտէն մահըլմ Յովսէփիմ տէյ ՞ :

18. Շիմտի պու տէրտէ տէ նաւըլ տայանսըն ,
 Պիւթիւն տէրտլէրի տէ պիրտէն ույանսըն .
 Սաղ օլտու գճա ճիյէրինի տաղլասըն ,
 Եանըպ քիւլ օլաճագ Յովսէփիմ տէյու :
19. Անլէր տիյնէմէյիպ գույյա աթտըլար ,
 Աղղընա պիր պէօյիւք թաշ գափաթտըլար .
 Վէ տախի պիր տահա արաթմատըլար ,
 Նէ տէյէճէք փէտէր Յովսէփիմ տէյու :
20. Շօլ Յովսէփ գուլուտա աճէպ նէ սէօյլէր ,
 Տուրմայըպ տիղլէրին վուրարագ աղլէր .
 Տիտէլէրի ճօշուպ չայ կիպի չաղլէր .
 Շիմտի սօրար պապամ Յովսէփիմ տէյու :
21. Ախ պէնիմ սէվկիւլիւ աղիզ փէտէրիմ ,
 Պիլլըմիսին աճէպ նէ տիր քէտէրիմ .
 Շիմտի պիր գույու տըր եաթաղըմ եէրիմ ,
 Ախ չէքէրէք աղլէ Յովսէփիմ տէյու :
22. Աճը աճը աղլէ գարիպ եալրունու ,
 Ղայպ իթտին պիրիճիք պէն ումուտունու .
 Կէլիր տէյու պագմա պէնիմ եօլումու ,
 Սագըն հա արամա Յովսէփիմ տէյու :
23. Անամըն աճըսը եէթիշմէզ իքէն ,
 Պէնի հիշ կէօղիւնտէն այըրմաղ իքէն .
 Գարտաշարտան պէօյլէ իշ ումմազ իքէն ,
 Եաշլար տէօքիւպ աղլէ Յովսէփիմ տէյու :

24. Էյ կէօրէմէտիլիմ սիմա կիւնէշի ,
Պապամա խապէր վէր պարի պու իշի .
Իքի կէօղէրիմտէն շու ագան եաշի ,
Պէյան իյլէ պիլսին պունտայրմ տէյու :
25. Կիճէլերի տօղան փարլագ երլտըզար ,
Պագըն պանա նէլէր իթտի գարտաշար .
Եօլլայընըզ պանա պազը եօլտաշար ,
Թէսէլլի իթսինլէր Յովսէփիմ տէյու :
26. Եա թօբրագ սէն Աբէլ իշիւն ինլէտին ,
Սատըգ գանը Հագգա պէյան իյլէտին .
Օլ խայըն Կայէնին սուշուն սէօյլէտին ,
Պէնի տէ խապէր վէր Յովսէփիմ տէյու :
27. Կէօք եիւզիւնտէ ուշան գանատըր գուշար ,
Պագըն նէ եափտըլար զալիմ գարտաշար .
Օրմանտաքի սէրվի պօյլու աղաճլար ,
Խապէր վէր պապամա Յովսէփիմ տէյու :
28. Չաղըրըն տուրմայըն պէնիմ պապամա ,
Կէլին տէ եէթիշին պէն իմտատըմա .
Աճըլըն եա տաղ թաշ պու կէնճ չաղըմա ,
Նէ տէյէճէք պապամ Յովսէփիմ տէյու :
29. Գարտաշարը իսէ սէֆա սիւրտիւլէր ,
Սէվինիպ օյնայըպ տէյու կիւլտիւլէր .
Չըգարըպ սաթմաղա սէօղէր իթտիլէր ,
Աղլասըն փէտէրի Յովսէփիմ տէյու :

30. Պագիրկեանտան իւշ ատէմլէր կէլտիլէր ,
Նէ տիր պու շամաթա տէյու սօրտուլար .
Գույուտան չըգարըպ անը սաթտըլար ,
Հիշ պահա եէթիշմէզ քէօլէ տիր տէյու :
31. Թիւճճարըլար պահասըն հէման սայտըլար ,
Օթուզ կիւմիւշ վէրիպ անը ալտըլար .
Գարտաշարը մէսէրրէթէ տալտըլար ,
Գուրուլմասըն պիզէ Յովսէփիմ տէյու :
32. Պագիրկեանլար օլ տէմ օրտան գալգտըլար ,
Պետափրեսէ վարըպ օնու սաթտըլար .
Օնլար տա Յովսէփտէն չօգ խօշանտըլար ,
Մըսրա կէթիւրտիւլէր Յովսէփիմ տէյու :

33. Մէնան էլէրինտէն գափտըլար պէնի ,
Մըսըր չէօլէրինէ աթտըլար պէնի .
Քէօլէ մագամընտա սաթտըլար պէնի ,
Սըան սօրան եօգմը Յովսէփիմ տէյու :
34. Գարտաշլարը կէօմէյինի ալտըլար ,
Պիր օղաղ գանընա հէմ պաթըրտըլար .
Փէտէրլէրինէ շու եալանը պուլտուլար ,
Ճանավարլար եէմիշ Յովսէփին տէյու :
35. Պաշատը օլ փէտէր սաչըն եօլմայա ,
Սաշարընը չէքիպ տիղին վուրմայա .
Թագաթը գալմատը եէրտէ տուրմայա ,
Խայլու աղէմէքտէն Յովսէփիմ տէյու :
36. Տէտի ճանվէր եէսէ պիր նիչան օլուր ,
Կէօմէք փարչալանըպ գան ըէվան օլուր .
Շիմտի պէնիմ հալիմ փէրիչան օլուր ,
Չօգ աղէյէճէյիմ Յովսէփիմ տէյու :
37. Վախ եավրում աճէպա պէն սէպէպ օլտում ,
Վիրան օլուպ շիմտի աճըյա տօլտում .
Քէսիլտի գուվլէթիմ սարարըպ սօլտում ,
Նիճէ աղէմէյիմ Յովսէփիմ տէյու :
38. Նէրտէ արայայըմ նէրտէ սօրայըմ ,
Աղլայա աղլայա պէն քէօր օլայըմ .
Պու աճըտան էօլիւպ տէ գուրթուլայըմ ,
Տայանամամ օղլում Յովսէփիմ տէյու :

39. Օղլում եօգ տըր զայրու շիմտի նիյտէյիմ ,
Պաշըմ ալըպ նէրէլէրէ կիտէյիմ .
Տուրմագսըզըն էթլէրիմի տիտէյիմ ,
Նասըլ արամայըմ Յովսէփիմ տէյու :
40. Եիւզիւմ կիւլիւպ պիր կիւն շատան օլմատըմ ,
Տահա Յովսէփիմտէն արզում ալմատըմ .
Պէօյլէ օլաճաղըն պէն հիչ պիւմէտիմ ,
Նասըլ տայանայըմ Յովսէփիմ տէյու :
41. Անասը սաղ տէյիլ քի օ տա աղլէսին ,
Պէնիմ իլէ գարէլէրի պաղլէսին .
Պէնի շիմտի քիմլէր թէսէլի իթսին ,
Նէրէտէն արայըմ Յովսէփիմ տէյու :
42. Տիւպէրլէքտէ սալա էչի եօգ իտի ,
Ալլահ վէրկիսի տիր ագլը չօգ իտի .
Նէ սէօյլէրսէմ տիյնէր իտի էօլիտի ,
Նէրէտէ պուլայըմ Յովսէփիմ տէյու :
43. Աճէպ նէ հալտէ տիր օլ պէնիմ եավրիմ ,
Ալէֆլէնտի շիմտի եանըյօր պաղըրմ .
Մէն իմտատ կէլ էյլէ Եարատան թանղըրմ ,
Նիճ օլուր պու հալիմ Յովսէփիմ տէյու :
44. Պէօյլէճէ օլ փէտէր եաս իտէր իտի ,
Ալլահ տա Յովսէփի հըֆըլ իտէր իտի .
Պետափրես աղասը մէթհ իտէր իտի ,
Սաղ օլասըն օղլում Յովսէփիմ տէյու :

45. Պետափրեոսին պիր էվլատը վար իտի ,
Յովսէփ հէր տէմ անը արզուլէր իտի .
Օնուն սէվտասընա չօգ եանար իտի ,
Ախ ճանըմ ճիյէրիմ Յովսէփիմ տէյու :
46. Յովսէփ թամ օն տօգուղ եաշընտա իտի ,
Փէք ըրղ էհլի ագլը պաշընտա իտի .
Պիր տիւպէր գարըճըգ փէշինտէ իտի ,
Տէր իտի պէնի սէվ Յովսէփիմ տէյու :
47. Յովսէփ տէր պէնի ախմագ պէլլէմէ ,
Պու շէյ կիւնահ պանա չօգ զօր իյլէմէ .
Օ կիւնէշ ճէննէթի սէն տար էյլէմէ ,
Ալտաթամագսըն պէնի Յովսէփիմ տէյու :
48. Գարը տէր քի պէնտէ մալ շան բէք չօգ տըր ,
Քիմնէտէն գօրգաճագ հիչ բէրվամ եօգ տըր .
Սէն կիւղէլսին սանա սէվտամ բէք չօգ տըր ,
Հէր տէմ ագլըմտասըն Յովսէփիմ տէյու :
49. Յովսէփ տէր էօլմէք տահա էվլա տըր ,
Պիքիւրիք ֆէթհ օլմաղ միւհքէմ գալա տըր .
Խային շէյթան սէնին իլմին պիլէ տիր ,
Ալտաթամագսըն պէնի Յովսէփիմ տէյու :
50. Աղամին եանընտա նանքէօր օլամամ ,
Պու բահաթը պաշգա եէրտէ պուլամամ .
Պէն տէրեայը աշգա տիւշիւպ տալամամ ,
Ալտաթամագսըն պէնի Յովսէփիմ տէյու :

51. Բահմ իյլէ Ալլահըմ տէր պէն գուլունա ,
Պու ճան ֆէտա օլսուն սէնին եօլունա .
Գըլավուղլա պէնի տօղրու եօլունա ,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու :
52. Պիր պէլատէն չըգտըմ պու տահա պէթէր ,
Խային շէյթան պէնի ալտաթմագ իսթէր .
Պէլատէն գաշարըմ արգամտան եէթէր ,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու :
53. Փէտէրիմին Բապպի աղիղ Ալլահի ,
Ճանտան թափընըրըմ սանա վալլահի .
Կէրու էյլէ պէնտէն պէօյլէ կիւնահի ,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու :
54. Գօշտու գարը պիր Յովսէփի էօիմէյէ ,
Աշգըն արզուսինի թէքմիլ իթմէյէ .
Հէմ պաշատը զայէթ իպրամ իթմէյէ ,
Կէլ պէնիմ օլ սէն Յովսէփիմ տէյու :
55. Յովսէփ տէ պըրագըպ րուպասըն գաշտը ,
Գարը տըր օլ անտէ վէլվէլէ սաշտը .
Թագըլտը պու տէյու իֆթիրա աթտը ,
Պէն օնա տէմէտիմ Յովսէփիմ տէյու :
56. Գօճասընա գարը եալան սէօյլէտի ,
Օ տա գարըսընա ինամ էյլէտի .
Տէրագապ Յովսէփի թուլուպ պաղլէտի ,
Բաղպէթ իթտիմ սանա Յովսէփիմ տէյու :

57. Գօճասընա տէտի պանա իլիշտի ,
Չաղըրտըմ անինտէ ատէմ եէթիշտի .
Բուպասըն պըրագըպ ֆիրար իյէտի ,
Սէն պունա թափընտըն Յովսէփիմ տէյու :
58. Աթտըլար մահպէսէ սուչսուզ ֆագիրի ,
Պէօյլէ իտի օնա Հագգըն թագտիրի .
Ամմա հըֆզ իյէտի պէօյլէ պիքիրի ,
Սապըընը սընայըմ Յովսէփիմ տէյու :
59. Պաչգա իքի մահպուս տախի անտէ վար իտի ,
Պիր՝ վէքիլխարճ պիրի գատէհըբար իտի .
Գապահաթլա մահպուս օլմուչլար իտի ,
Խօշ կէլտին տէտիլէր Յովսէփիմ տէյու :
60. Իքիսի տէ պիրէր ըիւյա կէօրտիլէր ,
Յովսէփէ տէ մանեասընը սօրտուլար .
Թապիրինի տէրհալ անտէն ալտըլար ,
Մէթհ իթտիլէր անը Յովսէփիմ տէյու :
61. Գատէհըբարէ տէտի ունութմա պէնի ,
Եարըն չըգարըրլար պուրատան սէնի .
Վէքիլխարճըն թէհլիքէտէ տիր էօմիրի ,
Սէն ունութմա պէնի Յովսէփիմ տէյու :
62. Պունլար պէօյլէ տէյիպ օլ կիւն կէչիլտի ,
Տէվրի կիւնիւ մահպուսլարտան սէչիլտի .
Պիրի գատէհըբար՝տը օլ պիր վէքիլճի ,
Պունլար անմատըլար Յովսէփիմ տէյու :

63. Գատէհըբար տըր էսկի հըզմէթէ կիրտի ,
Վէքիլխարճըն պաչը գաթըլ իտիլտի .
Յովսէփին պուլուչու թամամ իտիլտի ,
Հաթրա կէթիրմէտի Յովսէփիմ տէյու :
64. Պիր կիւն ֆարաւոն պիր ըիւյա կէօրտիւ ,
Պիւթիւն ալիմլէրի չաղըրըպ սօրտու .
Ճիւմլէտէն ալիմլէր սարայա տօրտու ,
Անարմը գատէհըբար Յովսէփիմ տէյու :
65. Չօգ ալիմլէր կէլտի պիլէմէտիլէր ,
Սիւալինէ ճէվապ վիրէմէտիլէր .
Մէրագընը հիչ հալլ իտէմէտիլէր ,
Տէմէզլէրտի պիլիր Յովսէփին տէյու :
66. Օլ տէմ գատէհըբարըն խաթընա կէլտի ,
Քի Յովսէփի քէնտի ըիւյասըն պիլտի .
Վարտը ֆարաւոնա պիր սէճտէ գըլտը ,
Տէտի պիլիր պունու Յովսէփին տէյու :
67. Տէտի քի մահպուստա վար պիր իլիմտար ,
Ըիւյա թապիրինտէ զիեատէ նամտար .
Ղայէթ ուսլու քեամիլ հէմ տէ փէրհիզքեար ,
Էմիր էթտի քի կէլտին Յովսէփիմ տէյու :
68. Տէտի քի հայտէյին չըգարըն կէլտին ,
Կէօրտիլիւմ ըիւյանըն մանեասըն պիլտին .
Պէնտէն քիլլիյէթլի պախչիչլէր ալսըն ,
Պէն տէ տէրիմ օնա Յովսէփիմ տէյու :

69. Օլտէմ Յովսէփ կելիպ իթտի թէմէննահ ,
 Փարաւոն տա ընա տէտի էյվալլահ .
 Պու ըիւյամը սէն պիլիրսին ինչալլահ ,
 Մէթհ իտէրիմ սէնի Յովսէփիմ տէյու :
70. Տէտի Յովսէփ նէ տիր կէօրտիւյին ըիւյա ,
 Պէն իւմիւտ իտէրիմ էվվէլ Ալլահա .
 Բիւյանը եօրարըմ շիմտի իսլահա ,
 Սէն տէ տէրսին պանա Յովսէփիմ տէյու :
71. Փարաւոն տէր կէօրտիւմ պէն եէտի էօքիւզ ,
 Չըգտըլար ըրմագտան զայէթլէ սէմիզ .
 Պիրպիրինէ պէնզէր սանքի տիր էքիզ ,
 Պիլ տէ մէթհ իտէյիմ Յովսէփիմ տէյու :
72. Տէֆա եէտի էօքիւզ տահա չըգտըլար ,
 Ամնա պունլար զայէթ զայըֆ ըտըլար .
 Սէքիզ էօքիւզլէրի անլէր եութտուլար ,
 Պիլ տէ մէթհ իտէյիմ Յովսէփիմ տէյու :
73. Իչիթ տէտի Յովսէփ գուլագ վէր եէրէ ,
 էօքիւզլէր իսպաթ տըր պու սէնէլէրէ .
 Սըգընթը օլաճագ չօգ ինսանլէրէ ,
 Պիլիրսէմ մէթհ էյլէ Յովսէփիմ տէյու :
74. Եէտի սէնէ տայիմ պօլլուզ օլաճագ ,
 Չահրէ մահսուլ մէյվէ չօգ պօլ օլաճագ .
 Եէտի սէնէ պէօյլէ սիւրիւպ տուրաճագ ,
 Պիլիրսէմ մէթհ էյլէ Յովսէփիմ տէյու :

75. Սօնրա եէտի սէնէ տէ գըթլըզ օլաճագ ,
 Ինսան , հայվան ճիւմլէ հէպ գըրըլաճագ .
 Հարմանլար օթլար հէպ գուրույաճագ ,
 Պիլիրսէմ մէթհ էյլէ Յովսէփիմ տէյու :
76. Պու եէտի սէնէտէ օլան մահսուլլար ,
 Գըթլըզ սէնէսինէ իմտատ օլտունլար .
 Խապէր վէր տէօրթ եանէ հազըրլանսընլար ,
 Սօնրա մէթհ իտէրսին Յովսէփիմ տէյու :
77. Ատէմ թայեին էյլէ զախրէլէր թօփլա ,
 Վաղթըլա իչինի էյի հիսապլա .
 Պու իչ Ալլահտան տըր Ֆիքրինտէ սագլա ,
 Սօնրա մէթհ իտէրսին Յովսէփիմ տէյու :
78. Պիր չօգ պուղտայլար ամպարլայասըն ,
 Վէ հէպ մահսուլլարը սէն թօփլատասըն .
 Պու գասավէթլէրտէն սէն գուրթուլասըն ,
 Սօնրա մէթհ իտէրսին Յովսէփիմ տէյու :
79. Փարաւոն Յովսէփին էօփտիւ աննընը ,
 Թէպլիմ իթտի ընա տէվլէթ շանընը .
 Յիւթիւն Մըսըրըն ինթիզամընը ,
 Վէրտի մէթհ իտէրէր Յովսէփիմ տէյու :
80. Փարաւոն տէր եօղտը պէօյլէ պիր ալիմ ,
 Եիմտի ճիւմլէնիզէ օլտուն պու մալիւմ .
 Պունտան սօնրա ընուն օլտուն հէփ վարիմ ,
 Հիւրմէթլէր իտիւսին Յովսէփիմ տէյու :

81. Հէմ տէտի քի սէնին Սլլահըն Հագգ տըր ,
Սանա պէյան իթտի իմանըն փագ տըր .
Պու հիւրմէթլէր սանա փէք միւսթահագ տըր ,
Տէյիպ օխշար իտի Յովսէփիմ տէյու :
82. Կէզտիրտիլէր ուլու Մըսըն իչինի ,
Քիմսէ աղնայամազ Հագգըն իչինի .
Ճիւմէ ալէմ էօփէր ըտի փէչինի ,
Հէր քէս սէվէր իտի Յովսէփիմ տէյու :
83. Յովսէփի Փայթօնլա տուշըր ըտը ,
Թէլլալար էօնիւնտէն չաղըրըր ըտը .
Պաշընա միւճէվհէր թաճ թաշըր ըտը ,
Սէյր իտէրլէրտի Յովսէփիմ տէյու :
84. Ֆերահըդ սաշըտը ճէմի ինսանէ ,
Խալգ տէր մութըլու օլտուն տօղուրան աննէ -
Ֆայտէտի տօղունտու հիսապսըզ ճանէ ,
Արէրչարլար ըտը Յովսէփիմ տէյու :
85. Հաչան կէլիպ չըգտը քէնտի թախտընա ,
Էմի էթտի փարաւոն էթպասօրնա .
Պունտան պէօյլէ հիւքիւմ վիրտիմ պէն օնա ,
Վէլինիմէթ տիր սիզին Յովսէփիմ տէյու :
86. Պետափրէս ութանըպ ասլա կէլմէտի ,
Պու սըրրա զէրրէճէ ազլը իրմէտի .
Գապահաթ սահիպին եինէ պիլմէտի ,
Տիմէտի սուչսուզ տըր Յովսէփիմ տէյու :

87. Գարըսը տէր պէնտէ իտի գապահաթ ,
Յովսէփտէ քէօթլիւք եօզ տըր Ֆիլհագըգաթ .
Նագլ իյլէտի նասըլ օլտու մասլահաթ ,
Կիրմէյին կիւնահնա Յովսէփիմ տէյու :
88. Պէնիմ օնա ղաեէթ սէվտամ վար ըտը ,
Ալէվլէնիպ հէմ վիճուտիմ եանարտը .
Կիտէրէք սիւքիւթիմ աչգըմ արթարտը ,
Արաշնա տիւշէրտիմ Յովսէփիմ տէյու :
89. Վարըպ չապուգ օնա սէճտէ գըլայըմ ,
Սէպէպինտէն ազիմ Փայտէ պուլայտըմ .
Հէմ օ ճանտան պիր հէլալըգ ալայտըմ ,
Չաղըրտը սուչսուզ տըր Յովսէփիմ տէյու :
90. Աշասը տա կիթտի սէճտէ իյլէտի ,
Յովսէփ տէ ալֆ իտիպ թաթլը սէօյլէտի .
Կէօլլէրինտէն եաչար ագըթտը կիթտի ,
Օլ ասլա քէն թութմազ Յովսէփիմ տէյու :
91. Փարաւոն տէր սանա տէսթուր միւքէրրէմ ,
Սէնին եիւզիւնտէն տիր պանա պու քէրէմ .
Պէն աէ բահաթ օլուպ պիր տէվրան սիւրէմ ,
Սէնի մէթհ իտէրիմ Յովսէփիմ տէյու :
92. Յովսէփի պագարտը քի պուղտայ թօփլասըն ,
Թօփլանան ղահրէյի տէրանպար եափսըն .
Պիւթիւն ճիվարլարա ատէմէր սալըն ,
Իյթէ պու տըր էմրի Յովսէփին տէյու :

93. Պաշատը գըթըղըն իւք սէնէլէրի ,
 Փարաւոն զիբը իթտի օ ըրիյալէրի .
 Մէջնուն էհալինին հէր տէմ տիլլէրի ,
 Պաղըրչըրտը վար օլ Յովսէփիմ տէյու :
94. Մըսըր էօլքէսինտէ չօղալտը գըթըղ ,
 Վարըտը Յովսէփին պուղտայը սաթըղ .
 Քիմէյէ իթմէտի հիչ ինսաֆըղըղ ,
 Ճիւմէսի մէթհ իթտի Յովսէփիմ տէյու :
95. Քանան էլինտէ տէ պաշատը գըթըղ ,
 Տույտուլար Մըսըրտա պուղտայ վար սաթըղ .
 Յակուր գալմը ըտը Ալլահա սատըղ ,
 Ֆագաթ աղլար իտի Յովսէփիմ տէյու :
96. Օն նէֆէր էվլատըն Մըսըրտա սալտը ,
 Քիւչիւք Բենիամին եանընտա գալար .
 Օ պիր թանէճկըտէն թէսէլի ալտը ,
 Եանընտա սագլարտը Յովսէփիմ տէյու :
97. Բենիամինէ Յովսէփի կքիսի սըրտաչ ,
 Անա պապա պիր տիր հէմ էօղ գարընտաչ .
 Յովսէփի օլմուչտու Մըսըրտա էլպաչ ,
 Աղլարտը Յակուր Յովսէփիմ տէյու :
98. Օն դարտաչ հէման Մըսրտա վարտըլար ,
 Պիմէյէրէք թէմէննայը սունտուլար .
 Տիթրէյէրէք տիվանընտա տուրտուլար ,
 Քէնտի գուրուլմաղտը Յովսէփիմ տէյու :

99. Յովսէփի ճիւմէսինի կէօրիւնճէ պիլտի ,
 կէօրտիւյիւ ըրիյալէր ագլընա կէլտի .
 Պաշայըպ պունլարա սիւալ իյլէտի ,
 Տիմէյէրէք անլէրէ Յովսէփիմ տէյու :
100. Տէտի Յովսէփի սիղ նէրէտէն կէլտինիղ ,
 Հանկը սօյտան նէ մէմէքէթտէնսինիղ .
 Տօղրուսունու պանա սէօյլէմէղսէնիղ ,
 Պէլի իթմէմ սիղէ պէն նէյիմ տէյու :
101. Տէտիլէր Քանան էօլքէսինտէնիղ ,
 Վար տըր հայաթտէ պիր փէտէրիմիղ .
 Հագրէթի Աբրահամ զիւրրիյէթիմիղ ,
 Փէտէրիմիղ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
102. Յովսէփի տէր փէտէրինիղ սանըմը տըր ,
 Սիղտէն պաչգա գարտաչընըղ վանըմը տըր .
 Փէտէրինիղ հայու իխթիյանըմը տըր ,
 Նէ իչիւն աղլայօր Յովսէփիմ տէյու :
103. Տէտիլէր ըի էվվէթ պապամըղ սաղ տըր ,
 Տէրտլէրէ կիբիֆթար փէք իխթիյար տըր .
 Յովսէփի իչիւն հէր տէմ տէրտէ տիւչար տըր ,
 Հալա տուրմաղ աղլար Յովսէփիմ տէյու :
104. Պապամըղ սօնրտան պիր գարը ալտը ,
 Օնտան իքի թանէ էվլատը օլտու .
 Սէվտիյի Յովսէփի ճանավար պօղտու ,
 Բենիամինի սէվէր Յովսէփիմ տէյու :

105. Յովսէփ տէր ճասուսա պէնդէրսինիզ սիզ,
Հէպ կէօղէմէք իչիւն կէղէրսինիզ սիզ.
Րէֆիզ պուլուպ գավկա իտէրսինիզ սիզ,
Ալտաթըյօրսունուզ Յովսէփիմ տէյու :
106. Տէտիլէր էֆէնտիմ էօյլէ տէյիլիզ,
Օլ եօլտա պուրայա պիզ կէլէմէյիզ.
Պապամըզ Յակոբտան կէօնտէրիլմէյիզ,
Տահա տուրմազ աղար Յովսէփիմ տէյու :
107. Յովսէփ Շմաւոնու հապսէ պաղլաթտը,
Գարտաշարը աճը աճը աղլաթտը.
Օնլարա պիրազ եէմէք եօլլաթտը,
Կէլսին Բենիամին Յովսէփիմ տէյու :
108. Բենիամինի տէտի կիտին կէթիրին,
Մահպուս օլանը ալըն կէօթիրին.
Պէնի ինանտըրըն սէօղիւ պիթիրին,
Ալտաթմայըն պէնի Յովսէփիմ տէյու :
109. Բենիամին պապամըզը կէօղէյօր,
Իիթիյարը պիրազ ֆէրահ իտէյօր.
Եանընտան այրըլտա հէման աղլայօր,
Ագընտան չըգարմազ Յովսէփիմ տէյու :
110. Յովսէփ տէր, տիյնէմէմ պուճու պիլմէլի,
Բենիամինի ալըպ չապուգ կէլմէլի.
Շիւպհէսիզ ն'օլտու գալպիմ պիլմէլի,
Գանտըրման սիզ պէնի Յովսէփիմ տէյու :

111. Էմր էթտի էօլսիւնլէր պուղտայլարընը,
Էյիճէ եէսինլէր թաամլարընը.
Չուվալլարա գօյուն փարալարընը,
Վէ ֆազաթ սօրմայըն Յովսէփիմ տէյու :
112. Տօգուզ գարտաշ ֆանանա վարտըլար,
Պուղտայլարը տէօքիւպ փարա պուլտուլար.
Նասըլ օլտուղունա թաճիւպ գալտըլար,
Ամմա աղլար Յակոբ Յովսէփիմ տէյու :
113. Տէտիլէր Շմաւոն օրատա գալտը,
Պիզէ սիւալ իտիպ խապէրլէր ալտը.
Շաչուտսունուզ տէյու շիւպհէյէ տալտը,
Աղլար Բենիամինիմ Յովսէփիմ տէյու :
114. Տէտի Յակոբ, էյ վան, պու նասըլ կիթսին,
Եա կիտէրսէ արթըգ Յակոբ նիճ' իթսին.
Իշթէ Յովսէփ կիթտի պոտամը կիթսին,
Պէն զաթէն աղլարտըմ Յովսէփիմ տէյու :
115. Վան, պիչարէ Յակոբ չարէսիզ գալտը,
Տօգուզ գարտաշ Բենիամինի ալտը.
Յակոբ ֆանանտա եալընըզ գալտը,
Աղլար Բենիամինիմ Յովսէփիմ տէյու :
116. Բենիամինի ալըպ հէպ պիր վարտըլար,
Փէշըէշլէրին հէմ Յովսէփէ սունտուլար.
Տիթըլէյէրէք տիվանընտա տուրտուլար,
Օ տա տէմէզ հալա Յովսէփիմ տէյու :

- 117. Յովսէփ տէր քի Բենիամին պնւմու տըր ,
Պու տախի Յակոբուն խաս օղլոմու տըր .
Պապանըզ նասըլ տըր բահաթմը տըր ,
Տահա աղլայօրմու Յովսէփիմ տէյու :
- 118. Կիզլի կիզլի Յովսէփ օրտա սըզլարտը ,
Աճըլարլա ճիյէրինի տաղլարտը .
Կիրիպ օտասընա օրտա աղլարտը ,
Պէն պունլարը կէօրէն Յովսէփիմ տէյու :
- 119. Եէմէր հազըրլաթտը էթպաալարա ,
Պույրուն տէտի հէպ գարտաչլարընա .
Քէնտիտի տէ պուլունտու հէմ եանլարընա .
Կիւյա պէն էվլէլքի Յովսէփիմ տէյու :
- 120. Ազիզ Յովսէփ անտէ նէլէր էյլէտի ,
Ճիւմլէ գարտաչլարըն իսմին սէօյլէտի .
Հէփսի պունա ղաեէթ թաճիւպ էյլէտի .
Պիւմէզլէրտի քի Յովսէփ տիր տէյու :
- 121. Պիրազտան սօֆրայա եէմէրլէր կէլտի ,
Յովսէփ պիրէր պիրէր հէփսինէ վէրտի .
Գարտաչլարը գալպտէն պու նէ տիր տէտի .
Չիւն օ տիմէղտի քի Յովսէփիմ տէյու :
- 122. Հէման լքրամ իտիպ պույուլուն տէտի ,
Մնլարտա տիթրէրէր եէմէրտէն եէտի .
Ճիւմլէսի տէ վար գալպինտէ տէրտի ,
Յակոբուն սըզլարտը Յովսէփիմ տէյու :

- 123. Հէպ գարտաչլարըն եանընա ալտը ,
Իքրամ Բենիամինէ զիեատէ վարտը .
Էօզ գարտաչլըն կէօրիւպ արզուսըն ալտը ,
Անէ պագար փէտէր Յովսէփիմ տէյու :
- 124. Էմը էյլէտի պուզտայլարը էօյսիւնլէր ,
Ալթուն թասը պիր չուվալա գօյսունլէր .
Խըրսըզ տէյու Բենիամինի թութսունլէր ,
Տիմէյէրէք անէ պէն քիմիմ տէյու :
- 125. Էօյլիւճիւլէրէ տէր թէնպիհ օլունսուն ,
Թաս քիւչիւյիւն չուվալընտա պուլունսուն .
Բենիամին պուրատա ալըգօնուլսուն ,
Պագալըմ օ նէ տէր Յովսէփիմ տէյու :
- 126. Տօլտուրուպ չուվալարը օնլար կիթտիլէր ,
Կիտէրքէն եօլտան կէրի չէլտիլէր .
Ալթուն թաս գայպ օլմուչ սիզտէ տէտիլէր .
Չըգարմալը թասը Յովսէփին տէյու :
- 127. Աղլայարագ տէրլէր պիզ թաս կէօրմէտիք ,
Չուվալար իչինէ պիր շէյ գօյմատըզ .
Պու նասըլ պէլա տըր ասլա պիւմէտիք ,
Չէրէրիզ , էօլտիւրտիւք Յովսէփի տէյու :
- 128. Օլ քիւչիւյիւն չուվալընտա պուլտուլար ,
Գարտաչլարը ղաեէթ մահճուպ օլտուլար .
Ճիւմլէսի տէ օրտա ըէզիլ գալտըլար ,
Իթտիյիմիզ պէլա տըր Յովսէփէ տէյու :

129. Տէրէր Բենիամինէ սէն նիչիւն եափտըն ,
 Հէման հիւքիւմտարըն թասընը չալտըն .
 Պիղ պիկիւնահէլերի պէլայէ սալտըն ,
 Թափար սանա փէտէր Յովսէփիմ տէյու :
130. Զէվալը անտ իտիպ հէմ աղլար իտի ,
 Խապէրիմ եօգ տէյու չապալար իտի .
 Գարտաչարը ծնու խըրփալար իտի ,
 Տիմէյէյիտին սէն Յովսէփիմ տէյու :
131. Յովսէփ տէր ճայիղ տիր սիզի էօլտիւրմէք ,
 Եա պուղտայ վիւրմէյիպ կէրի կէօնտէրմէք .
 Պու իթտիյինիզի սիզէ պիւտիրմէք ,
 Զաղըըըը պապանըղ Յովսէփիմ տէյու :
132. Սիզին պու սուչուճուղ տէր պաղըըըըըմ ,
 Օնուճուղու պիրտէն եօլա գօյայըմ .
 Սալթ թասը չալանը թէվգըֆ գըլայըմ ,
 Պէն խայըն օլամամ Յովսէփիմ տէյու :
133. Շմաւոն եէր էօփտիւ րէճա իյլէտի ,
 Պապասընըն աճըսընը սէօյլէտի .
 Բենիամին գօրգուպ խայլու աղլէտի ,
 Աման պէն վաղ կէչտիմ Յովսէփիմ տէյու :
134. Փէտէր բէք սէվէր'տի օլ իքիսինի ,
 Ճանավարլար եէտի օլպիրսինի .
 Հալա տուրմաղ աղլար սէվկիւլիւսինի ,
 Նէրտէ գալտը պէնիմ Յովսէփիմ տէյու :

135. Շմաւոն տէր գալսամ պուճըն եէրինէ ,
 Իզին վէր կիթսին օլ փէտէրինէ .
 Սէպէպ օլմայալըմ սօն քէտէրինէ ,
 Ալլէմէսին եինէ Յովսէփիմ տէյու :
136. Տայանմայըպ Յովսէփ արթըգ աղլատը ,
 Աճըլանըպ ճիյէրինի տաղլատը .
 Կիրտի օտասընա գարէ պաղլատը ,
 Պու նաօըլ աճըլը Յովսէփիմ տէյու :
137. Պիւթիւն ուչագլարը տիչարը սավտը ,
 Գարտաչարը իլէ պիր քէնտի գալտը .
 Ղաֆիլտէն Յովսէփի պիր ֆէրեատ ալտը ,
 Պէն էօղ գարտաչընըղ Յովսէփիմ տէյու :
138. Սիզլէր պէնի օլ գույույա աթտընըղ ,
 Զըգարտընըղ քէօլէ տէյի սաթտընըղ .
 Եալան իլէ պապամըղ ալտաթտընըղ ,
 Ճանվարլար եէմիչ Յովսէփի տէյու :
139. Պէն սիզէ օլ գատար եալվարըր ըտըմ ,
 Իթմէյինիզ տէյու եագարըր ըտըմ .
 Աեագլարընըղա գափանըր ըտըմ ,
 Պէն գարտաչընըղ Յովսէփիմ տէյու :
140. Գարտաչարը օլ տէմ հէպ լեալ օլտուլար ,
 Գըմըլտանամայըպ օրտա գալտըլար .
 Պէնզլէրի քիւլ ըրէնկլէրի սօլտուլար ,
 Պուճուլըմըզ գարտաչ Յովսէփիմիզ տէյու :

141. Գօրգմայրն տէր Յովսէփ զարագ թութամամ,
 Բէմկիյն եէրինէ քէմկիք ետիամամ,
 Ալլահն էյլէյն հիչ ունութամամ,
 Իւրքմէյն քի սաթտըգ Յովսէփի տէյու :
142. Շիմտի կիտին փէտէրիմէ սէօյլէյն ,
 Էլլէրինի էօփիւն սէլամ էյլէյն .
 Կէօրտիւքլէրինիղի հէպ նագլ էյլէյն ,
 Աղլամասըն արթըգ Յովսէփիմ տէյու :
143. Գօշու թալիգալար պուրտան կէօթիւրիւն ,
 Ալըն փէտէրիմի պանա կէթիրին .
 Միւժտէ խապէրինի անէ վէրտիրին ,
 Քի սաղ տըր էվլատըն Յովսէփին տէյու :
144. Սըրայլա էօփտիւ գարտաչլարընը ,
 Պաղըչլատը թէքմիլ հէպ սուչլարընը .
 Եինէ Քիքը էյլէտի օլ տիւչլէրինի ,
 Պէն եինէ էվլէլքի Յովսէփիմ տէյու :
145. Պէչ գաթ բուպա վէրտի Բենիամինէ ,
 Պիր ալեա աթ վէրտի իւսթիւնէ պինէ .
 Աթոնը տօլտուրտու հէյպէլէրինէ ,
 Սէօյլէյն փէտէրէ Յովսէփիմ տէյու :
146. Փարաւոն տէր եազ անլէր քի կէլսինլէր ,
 Արապալար աթլար կէօնտէր պինսինլէր .
 Օլանճա մալլէրին հէպ ելւքլէթսինլէր ,
 Աղլամասըն արթըգ Յովսէփիմ տէյու :

147. Օնլար տըր փէտէրէ խապէր վէրտիլէր ,
 Ճիւմլէ կէօրտիւքլէրին հէպ նագլ էթտիլէր .
 Հէպտի տէ շաղ օլուպ Ֆէրահ էթտիլէր ,
 Սէվինտի օլ փէտէր Յովսէփիմ տէյու :
148. Ախ իտիպ սէվինճլէ խայլու աղլէտի ,
 Պարութ կիպի ճիյէրինի տաղլէտի .
 Եալվարտը անլէրէ պէօյլէ սէօյլէտի ,
 Աման սահիհ սաղմը Յովսէփիմ տէյու :
149. Բենիամին փէտէրինէ սարըլտը ,
 Էօփտիւ էլլէրինի տուասըն ալտը .
 Յակոբ պու խապէրէ թաճիւպտէ գալտը ,
 Պու նէ հիքմէթ սաղմը Յովսէփիմ տէյու :
150. Միւժտէ եա փէտէր Յովսէփին սաղ տըր ,
 Մըսրա հիւքմ իտէն պիր հիւքիւմտար տըր .
 Իչպու միւճիգաթը իտէն Ալլահ տըր ,
 Ղայրու հիչ աղլամա Յովսէփիմ տէյու :
151. Տէրագապ եօլլարա բէվան օլտուլար ,
 Պիւթիւն էչեալէրին տախի ալտըլար .
 Նէ զէման քի Մըսրա եաղըն գալտըլար ,
 Արղուլէր կէօրմէյէ Յովսէփիմ տէյու :
152. Միւժտէճի կէօնտէրտի էօնտէն պիրինի ,
 Քի կիտիպ սէօյլէտին կէլտիքլէրինի .
 Յովսէփ տէ թօփլատը ապէրլէրինի ,
 Փէտէր տէ պէրլէրտի Յովսէփիմ տէյու :

153. Մերապէր վիճուհար հէպ վիւղարելէր ,
Տէտի պէնիմ իլէ պինիպ կէլէլէր .
Ճէմի էթպաալար տախի քէօլէլէր ,
Տէսինէր պապամա Յովսէփիմ տէյու :
154. Պիր սալթանաթ իլէ գարչըլատըլար ,
Օրթալըղը վէլվէլէյէ գաթտըլար .
Մըսըը էհալիսի սէյրէ գալգաըլար ,
Փէտէրի կէլիյօր Յովսէփին տէյու :
155. Յակոբ տախի Յովսէփինի կէօրիւնճէ ,
Էվլատընըն միւրատընա էրինճէ .
Իքի կէօղլէրինտէն եաշ ելիւրիւյիւնճէ ,
Սարըլար պըրագմաղ Յովսէփիմ տէյու :
156. Աղայարագ էօփէր իտի պիր սաէթ ,
Պըրագմագ իսթէմէղ իտի ագըպէթ .
Սէվինճինտէն գալար արթըղ պիթագէթ ,
Սարըլպ էօփէրտի Յովսէփիմ տէյու :
157. Էօփտիւ պապասընըն կիւլ էլլէրինի ,
Փէտէր տէ օղլունուն խուպ կէօղլէրինի .
Աղամագտան տէյէմէտի տէրաինի ,
Եալընըղ տէր իտի Յովսէփիմ տէյու :
158. Օն իքի եըլ հասրէթինի չէքէրտիմ ,
Աճընտան գավրուլուպ պէլիմ պիւքէրտիմ .
Կէօղլէրիմտէն գանըլ եաչար տէօքէրտիմ ,
Աճէպ նէրէտէ տիր Յովսէփիմ տէյու :

159. Չօգ շիւքիւր դավուչտում կէօղլիմ նուրընա ,
Ճանըմ գուրպան օլտուն սէնին եօլունա .
Պագմա սէն աղիղիմ պէն գուսուրումա ,
Արթըղ աղլամայըմ Յովսէփիմ տէյու :
160. Հիչ եալվարմատընմը գարտաչարընա ,
Նասըլ տա գըլտըլար շու կէնճ եաչընա .
Տիյէյաին բահմ իտին նիյաղարըմա ,
Պէն տէ գարտաչընըղ Յովսէփիմ տէյու :
161. Անան սաղ օլտա տա ահ պուլտա իտի ,
Կէօղիւ իլէ սէնի պիր կէօրսէ իտի .
Օ տա պու հասրէթէ չիւն իրսէ իտի ,
Սարըլըտը սանա Յովսէփիմ տէյու :
162. Գարտաչար օղլումու պէն էրինէ կէօրտիւմ ,
Շիմտի միւրատըմա իյիճէ էրտիմ .
Պունճա եըլ տըր քէնտիքէնտիմի եէտիմ ,
Ահ ու Ֆիղանլարլէ Յովսէփիմ տէյու :
163. Սէնին աճըն իլէ իչէրիմ տօլու ,
Նէտէն զուհր իթտի հիւքիւմտոր եօլու .
Անան տա սաղ գալըպ օլմայըպ էօրիւ ,
Նասըլ սէվինիտի Յովսէփիմ տէյու :
164. Գանըլ կէօմլէյինի էլիմէ ալտըմ ,
Օլ սաաթ աճըմտան սաչարըմ եօլտում .
Ախ վախ իլէ պաչըմ թաչարա վուրտում ,
Աճէպ նէ հալտէ տիր Յովսէփիմ տէյու :

165. Նաորը աճըմատան դույեա ամտըլար ,
Պաղիրկեանէ քէօլէ տէյի սամտըլար .
Պէնի տախի կէլիպ հէպ ալտամտըլար ,
Ճանավարար եէտի Յովսէփին տէյու :
166. Նէ գատար վարըմը չօդ սապր սէնտէ ,
Ալլահը ազմիշան էօղ եիւրէյինտէ .
Եա պիր խապէր կէօնտէր սէվինսէմ պէն տէ ,
Տահա հալա սաղմը Յովսէփիմ տէյու :
167. Պէն հ/ւ ունութամամ Ալլահըմ սէնի ,
Պունճա դէման տըր գայըրտըն պէնի .
Գավուշտուրտուն շիմտի օղլումա պէնի ,
Չօգ սէվինիյօրում Յովսէփիմ տէյու :
168. Փաշալար վէզիւրէր կիւճ այըրտ իթտի ,
Տօղրու փարաւոնուն եանընա կիթտի .
Յակոբ փարաւոնա չօգ րէճա իթտի ,
Էմանէթ տիր սանա Յովսէփիմ տէյու :
169. Ագըլ էրմէզ Եարատանըն սըրընա ,
Չօգ աղատըմ պու եավրունուն ուղրունա .
Ալլահ գուրպան օլամ սէնին եօլունա ,
Մէմուն էթտին պէնի Յովսէփիմ տէյու :
170. Էմր օլտու Յակոբա գօնագ վիրելտի ,
Հալը քիլիմ սէճճատէլէր սէրիլտի .
Յակոբ դայէթ Փէրահլանըպ տիրելտի ,
Գավուշտում օղլումա Յովսէփիմ տէյու :

171. Մըսըրըլար փարաւոնա վարտըլար ,
Պուղտայ չին աղաչըպ չօգ եավարտըլար .
Ալթունլարըն սաչըպ զախրէ ալտըլար ,
Թէչէքքիւր իթտիլէր Յովսէփիմ տէյու :
172. Փարաւոն տէր Յովսէփ սէնսին եալընըզ ,
Նէ իսթէրսէնիզ օնտան ալընըզ .
Իթտիյի էյիլի սէնա իտինիզ ,
Հիչ ունութմայընըզ Յովսէփիմ տէյու :
173. Գըթլըգ սէնէլէրի թէրմիլ օլտուլար ,
Յովսէփտէն չօգ էօտինճ պուղտայ ալտըլար .
Էօմրիւնին եօլունու օլ տէմ պուլտուլար ,
Ալլահըն ատէմի Յովսէփիմ տէյու :

174. Պէօյէճէ Յովսէփի իտարէ իթտի ,
 Թօփլատըղը զախրէ զանիճէ եէթտի .
 Վագըթ կէլտի եէնի մահսուլար պիթտի ,
 Մէթհ իթտիլէր հէփսի Յովսէփիմ տէյու :

175. Վատէ եէթտի օլ տէմ Յակոբ կէօյմէյէ ,
 Վէթանընտան մալլէրինտէն կէլմէյէ .
 Իթտիյի ամէլի օրտա պիլմէյէ ,
 Խապէր իթմիլ կէլտին Յովսէփիմ տէյու :

176. Յովսէփ տէ կէթիրտի օղուլարընը ,
 Ալըն տէտէսինին տուալարընը .
 Մօն սաաթտաքի նիյաղարընը ,
 Ալլահ պաղըլասըն Յովսէփիմ տէյու :

177. Պիւլիւք Մանասէյի ալոր սաղ եանա ,
 Քիւլիւք եփրեմի տէ չէրտի սօլ եանա .
 Սէճտէ գըլտը Պարի Ալլահ սիւպհանա ,
 Պաղըլա պունլարը Յովսէփէ տէյու :

178. Յովսէփ եալվարարագ տէր պապասընա ,
 Սաղ էլին գօյ իւք եվլատըմ պալընա .
 Եփրեմ միւթիւ օլտուն իւք դարտալընա ,
 Ճիւմէսի սէվսինլէր Յովսէփիմ տէյու :

179. Յակոբ աչտը էլլէրինի տօղրու սէմայա ,
 Գըլտը նիյաղընը Պարի Խիւտայա .
 Զօղալթսըն եալրուլարըն միսլի տէրեայա ,
 Պէօյէ տիք մինասիպ Յովսէփիմ տէյու :

180. Իքիսի պիրլիքտէ նուր օլաճագ տըր ,
 Հէմ քիւլիւք պիւլիւքտէն իւք օլաճագ տըր .
 Եփրեմէ զիւրրիյէթ չօգ օլաճագ տըր ,
 Սօնրա սէն կէօրէսին Յովսէփիմ տէյու :

181. Եա Բապպիմ պունլարը միւպարէքլէսին ,
 Եէքիւնիւն Հագգ Թասլ' աղիղ իյէսին .
 Զիւրրիյէթլէրին զանիճէ իթսին ,
 Ֆերահ կիւնլէր կէօրսիւն Յովսէփիմ տէյու :

182. Տուայա տուրսունլար պիր չօգ մէլայըգ ,
 Էօմր կէլիրսինլէր Հագգա մլթապըգ .
 Պու տիւնեատէ ինսան էօմրիւ պուլանըգ ,
 Շաղ օլտունլար ճիւմէ Յովսէփիմ տէյու :

183. Պունլարը սէօյլէյիպ ճան գուշու ուշտու ,
 Թա հայր Աբրահամա վարտը գափուշտու .
 Յովսէփ տէ աղլայըպ իւսթիւնէ տիւշտիւ ,
 Քիմ տէյէճէք արթըգ Յովսէփիմ տէյու :

184. Յովսէփ տէ եաշատը թամ եիւզ օն սէնէ ,
 Զաղըրտը սէօյլէտի սիւսիլէսինէ .
 Կիթմէք տիր նիյէթիմ ճան էօլքէսինէ ,
 Տիյէճէքլէր հէյ վախ Յովսէփիմ տէյու :

185. Սիղ պէնիմ թէնիմի ալարագ կիտին ,
 Պապամըն եանընա պէնի տէֆն իտին .
 Ճիւմէնիղ պիրլիքտէ մուհապպէթ իտին ,
 Ալլամայըն ն'օլտու Յովսէփիմ տէյու :

186. Օնլար տա թօփլաչըպ հէփսի աղլաշտը ,
Ճիւմլէսի պիրիքտէ չօգ ֆիղանլաշտը .
Ճիւմլէնին կէօղ եաշը աշտը տա թաշտը ,
Ուչուրտուգ պիղ էլտէն Յովսէփիմ տէյու :

187. Պէօյլէճէ օլ Յովսէփի ճան թէսլիմ իթտի ,
Տիւնեասըն ճէննէթէ թէպտիլաթ իթտի .
Վատէսին խայր իլէ հէմ թէքմիլ իթտի ,
Ճիհանը աղլաթտը Յովսէփիմ տէյու :

188. Վասֆընը տույանլար չօգ իպրէթ ալըն ,
Կիւնահտան սագընըպ կյիքտէ գալըն .
Պու պէյթլէր հէր տէմճիք ֆիքրինէ կէլին ,
Ձիքր իթսին արատա Յովսէփիմ տէյու :

189. Յովսէփիմ կիւնահտա պուլունսա իտի ,
Գարընըն սէօղիւնէ ույարսա իտի .
Ձիւն կէօնիւլ վէրիպ տէ մէյլ իթսէ իտի ,
Անմազտը ճիհան տէ Յովսէփիմ տէյու :

190. Պիղլէր տէ պունլարտան իպրէթ ալալըմ ,
Սըտգ իլէ ինանըպ տինտէ գալալըմ .
Թիւքէնմէզ սէֆայը Հագգատա պուլալըմ ,
Բահմէթլէր սաչըլըն Յովսէփիմ տէյու :

191. Պու ֆանի տիւնեատէն կէօչ իտէճէյիղ ,
Շէրահաթ հուղրունա հէպ չըգաճաղըզ .
« Կէլին էվլատլարըմ » իչիտէճէքմիյիղ ,
Ալլահ մուպարէքի իյլէսին տէյու :

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ ԳՈՒՐՈՒԼՄԱՍԸ ԻԼԷ
ՏԻՒՆԵԱ ՍՕՆՈՒՆՈՒՆ ԻԻՋԵՐԻՆԷ
ՊԵՅԻԹԼԷՐ

1. Պու տիւնեա պիր իւմման ըտը ,
Հէմ գարանլըգ տիւմման ըտը .
Վագթը եօգ պիր զէման ըտը ,
Խիւտա էմրի շէնէ կէլիր :

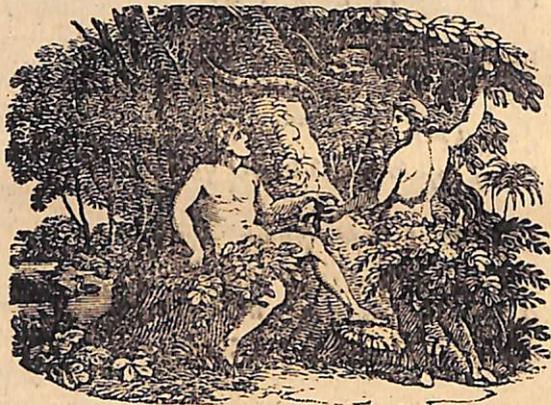
2. Եարաթտը կիւնէչի այը ,
Հէմ տախի գարա տէրեայը .
Հագրէթի Ադամ Եւայը ,
Խալգ օլան տիւնեայէ կէլիր :

3. Եէրտէն էլէ թօփրագ ալտը ,
Ըպլաթըպ պալըղա սալտը .
Թէնի եափտը պիր ճան գալտը ,
Պագըն թէնէ նէ բուհ կէլիր :

4. Բուհու իւֆլէտի աղընա ,
Կիթտի պու բուհ թա գարնընա .
Օլտու ըէվան Հագգ Եօլունա ,
Ալլահ վասիյեթէ իլէլիր :

5. Պէօյրի Ատէմտէն Եւայի ,
Եարաթտը վէրտի տուայի .
Անլէրէ օլմայա սայի ,
Իսմի շէօհրէթ պօշա կէլիր :

6. Տէր սիզի եօգտան ետրաթտըմ,
 Բուհ վերիւյ հէմ տէ փարլաթտըմ.
 Իքինիզի պիր թէն իթտիմ,
 Զիւրրիյէթ արթմայա կէլիր :
7. Թէն թիւրապ տըր ճանա սէն պագ,
 Էօլիւպ օլուր եինէ թօփրագ .
 Փագիլէթլէ շէյթանը եագ,
 Եինէ թէն թօփրաղա կէլիր :

8. Ճէննէթ պահճէսինէ կիրին,
 Օնտա արթըզ փօստու սէրին .
 Հագգըն միւրատընա էրին,
 Նիհայէթսիզ էօմր կէլիր :
9. Էօմր լիպասընը կիյին,
 Համտ օլտուն Ալլահա տէյին .
 Ճէննէթ մէյվէսինտէն եէյին,
 Կէօրիւն քի նէ հօշ Գա կէլիր :

10. Գօյտոււմ սիզի ճէննէթիմէ,
 Նայիլ իթտիմ իզզէթիմէ .
 Շիւքր էյլէյին զիյնէթիմէ,
 Էնճամընտա խայր կէլիր :
11. Բապպի Ալլահ պէօյլէ իթտի,
 Պիր հաֆթատա խալզը պիթտի .
 Ալթը կիւնտէ իշի եէթտի,
 Եէտիսինտէ րահաթ կէլիր :
12. Բահաթ տուրմատը դուլու,
 Գարանլըգ տըր օնուն եօլու .
 Ամէլի շէյթանլէ տօլու,
 Էնճամը պագ նէյէ կէլիր :
13. Կիթտիքճէ զիւրրիյէթ արթտը,
 Ինսան Հագգ եօլունտան սափտը .
 Ճիւմլէսի թուֆանտա պաթտը,
 Սօնու էօյլէ զագէպ կէլիր :
14. Հատտինի պիլ էյ պիվէֆա,
 Իթմէ կիւնահ աղա սէֆա .
 Նոյ իլէ շէնլէթտի տէֆա,
 Օլ թարիխտէն սիւրիւպ կէլիր :
15. Սիւրմէ սէն կիւնահլը տէվրան,
 Պու տիւնեա պիր ուլու քէվրան .
 Հագգա մագպուլ իշէ տալրան,
 Սօնրա ագլըն պաշա կէլիր :

16. Ճատտ իյլէ սէն ամէլ գազան ,
Հիյէքեար տըր գույու գազան .
Սալիհ տիր Հագդ եօլու եազան ,
Ինանմայան զայա կելիր :

17. Սէն ազլ իլէ էյլէ Ֆիքըր ,
Քիթապ աշիքեար տէր զիքը .
Կէթիրմէ իսեան ճանէ քիր ,
Ալթպաշը էօլիւմէ կելիր :

18. Էօլիւմ վար տըր տիւշիւն ճանը .
Եարաթան սահիպի թանը .
Սուչլու իթմէ սուչսուզ գանը ,
Հագդ քէնտի տավայա կելիր :

19. Տավաճը օլաճագ սանա ,
Չարարը վար թէնէ ճանա .
Քիմի սաղ քիմի սօլ եանա ,
Մահչէր տիվանընտա կելիր :

20. Սէֆասը ճէննէթին չօդ տուր ,
Նիհայէթի ասլա եօգ տուր .
Իսեան իթմէ հէման թէր տուր .
Ախրէթտէ իւճրէթի կելիր :

21. Գարտաշըն ֆագըրը գայըր ,
Էյիյի ֆէնատէն այըր .
Նէ մէզհէպ նէ միլէթ այըր ,
Իթտիյին գարշընա կելիր :

22. Պիր առէմ նէ ամէլ իտէր ,
Քէնտիսի իլէ սալթ օ կիտէր .
Իթտիյի կիւնահը էօտէր ,
Մէրհամէթ օլ ճանէ կելիր :

23. Ճան քի մէթին տիր պիրինճի ,
Տէյիլ էլմաս դիւմիւթ ինճի .
Կիւնահքեար ազապ չէքիճի ,
Օլ վագըթ փիւշմանէ կելիր :

24. Իւմիտ իլէ կիւնահ իթմէ ,
Հագդ եօլունտան սափըպ կիթմէ .
Շէյթանըն փէշինէ պիթմէ ,
Եօլուն ուճու նարէ կելիր :

25. Կիւճլիւքլէրտէ սէն օլ սապուր ,
Էօմրի ինսանըն հիչ օլուր .
Պունու իսպաթ իտէր Զէպուր ,
Սապըր օլան խայրէ կելիր :

26. Պագըսը մահչէրի պիլմէզ ,
Պիլսէ տախի եօլա կելմէզ .
Տիին օլան ասլա էօլմէզ ,
Էպէտի պիր էօմրէ կելիր :

27. Աղլայալըմ պիրազ պուրտա ,
Սիւրէլիմ սէֆայը օրտա .
Տէօրթ քիթապա սէն պիր սօր տա ,
Թէզ ագլըն պաշընա կելիր :

28. Ինանալըմ եա գարտաչար ,
Հագգը թանըր տաղ վէ թաչար .
Կէչէր սէնէլէր վէ եաչար ,
Նիհայէթ թօփրաղա կէլիր :
29. Թօփրագտան հասլ օլուպ կէլտիք ,
Տիւնեա էօլիւմիւ տիր պիլտիք .
Եարատանա նիյաղ գըլտըգ ,
Խլիք անտէն գուլա կէլիր :
30. Ագըլը տիւնեայէ պագար ,
Հէպ իթտիքլէրինտէն պըգար .
Էօլիւմ տէ մէղարա թըգար ,
Պիր եէնի տիւնեայէ կէլիր :
31. Տիւնեա ֆանի պէօյլէ աղար ,
Ֆիթնէ օլ տըր օգուր եաղար .
Ճէհէննէմտէ չուգուր գաղար ,
Ափանսըղ օրայէ կէլիր :
32. Ճէհէննէմ էպէտի միհնէթ ,
Ագճէ իթմէղ սօն նէտամէթ .
Հէր քէս սայմաղ իտէր զիյնէթ ,
Ախրէթտէ իմանէ կէլիր :
33. Էօլիւմ իլէ հէր շէյ պիթէր ,
Ինսան նիհան օլուպ կիտէր .
Պաղը ճիհան հէղան իտէր ,
Մահչէրտէ մէյտանէ կէլիր :

34. Ալտանմա եալան տըր ճիհան ,
Խիւտա տըր էպէտի գալան .
Քիթապտան նասիհաթ ալան ,
Կիւնահտան սագընակէլիր :
35. Եայգանըր օլ տէմ փագ օլուր ,
Շէյթան շէրիւտէն եատ օլուր .
Ինսան մէղարտան գալը օլուր ,
Ճիհան թիթրէմէյէ կէլիր :
36. Թիթրէր տիւնեատէն պըգըլըր ,
Սըգլէթ սըճագտան սըգըլըր .
Քէօջքլէր սարայլար եըգըլըր ,
Մահչէր տիվանընա կէլիր :
37. Վիրան օլուր տաղ օվալար ,
Ճիհան սարարըպ տա սօլար .
Մաղըպ Մաչըրգտաքի սուլար ,
Չէքիլեր իւմմանէ կէլիր :
38. Քէսիլեր հէպ ըրմագ վէ չայ ,
Շաֆգըն չէքէր կիւն իլէ այ .
Պիւթիւն էօլիւլէր տիրի սայ ,
Ճիւմիէսի տիվանէ կէլիր :
39. Գալմաղ արթըգ ագար չաղար ,
Ֆիղան իլէ ճիհան աղար .
Ալչաղը եիւքսէքի տաղար ,
Տէվրիլեր վիրանէ կէլիր :

40. Շիւքը իտին եազայլարա ,
Տէօքիւլիւրէր փազարլարա .
Կէօմիւլմիւշէր մէղարլարա ,
Հէպսի օլ տիվանէ կէլիր :
41. Չաղըըըըլար սիզ տէ գալգըն ,
Տիւնեանըն ախըրը սագըն .
Պու ալէմ հալինէ պագըն ,
Հիճրան ճիւմլէսինէ կէլիր :
42. Տէրլէր չըգըն պիզ կերէլիմ ,
Էօլիւմ թաթլը տըր կէօրէլիմ .
Ղազապ կիւնիւն կէչիրէլիմ ,
Պէլքի պու հալ եվլա կէլիր :
43. Մէզարլար տա հիչ սէս վիրմէզ ,
Ճանլար չըգոտ պաչգա կիրմէզ .
Արասը փէք ուզուն սիւրմէզ ,
Օլ տիվան գուրուլակէլիր :
44. Ռիւչէն եըլարղլար տէօքիւլիւր ,
Ճիհանըն պէլի պիւքիւլիւր .
Տէօրթ անասըրլար սէօքիւլիւր ,
Մէլէրէր տիւնեայէ կէլիր :
45. Պիրինճի պօրույու չալար ,
Թիթրէր ճիհանլինլէր տաղար .
Իքինճի սէտայը սալար ,
Իւչիւնճիւ ֆէրեատէ կէլիր :

46. Ֆէրեատ տէօրտիւնճիւտէ ալըր ,
Ճիհան սատէ պիր տիւզ գալըր .
Ճիհան Մէվլայա եալվարըր ,
Պէչինճի սէտայէ կէլիր :
47. Սէտա ալթընճըտան չըգար ,
Էօլիւլէր տիվանա գալգար .
Թաճիւպլէ տէօրթ եանէ պագար ,
Պիր եէնի տիւնեայէ կէլիր :
48. Եէտինճի ճիհանը եէնէր ,
Քիւրսի իլէ գուզու էնէր .
Պուլութլար իւսթիւնէ պինէր ,
Սալթանաթ ճիհանէ կէլիր :
49. Հէր քէս հայրան օլուպ պագար ,
Պօրուլարը տուրմաղ չալար .
Ֆէլէք թըրփանընը սալար ,
Ինսանլար սէրիլէկէլիր :

50. Ույանան մեզարտան չըգար ,
Եէր կէօյ պիրպիրինի եըգար .
Մէլէբլէր թածիւպլէ պագար ,
Եէնի եէր գուրուլակէլիր :
51. Գուրուլուր միզան թէրագի ,
Թարթըլըր ճանլարտան խագի .
Սօլ եանէ կիտէր պիրագի ,
Շէյթանլար օլ եանէ կէլիր :
52. Հաքիմ սաղ եանըն գայըրըր ,
Գօյուն ճանվէրտէն այըրըր .
Սալիհի սաղ եանա ալըր ,
Ճէննէթ տիր աչըլակէլիր :
53. Սաղ եանէ թաթըրճա սէօյլէր ,
Հագգ ճէվապը պէօյլէ էյլէր .
Պունճա սէնէլէրլէ այլէր ,
Հէփսի տէ տիւմանէ կէլիր :
54. Տէր աճ իտիմ տօյուրտունուղ ,
Չըպլագ իտիմ կիյտիրտինիղ .
Էմրիմ իճրա սիղ իթտինիղ ,
Սիղէ շիմտի իւճըթէթ կէլիր :
55. Ամնա տիյնէ պագ նէ էյլէր ,
Սօլ եանէ նէ ճէվապ սէօյլէր .
Հագսըղ մերհամէթսիղ պէտլէր ,
Չընտան սիղէ լայըգ կէլիր :

56. Էմրի քիթապը թու թտունմու ,
Աճ վէ սուսուղ տօյուրտունմու .
Չըպլագ մահպուս գայըրտընմը ,
Օնա կէօրէ հիւքմէ կէլիր :
57. Գուլուղ իթմէտինիղ պանա ,
Կիտին դարանըղգ զընտանա .
Ույտունուղ խային շէյթանա ,
Շիմտի սիղէ զազապ կէլիր :
58. Սաղ եանտաքի սիւրէր սէֆա ,
Սօլ եանէ վար տըր չօգ ճէֆա .
Գանմայանլար պէօյլէ լաֆա ,
Օլ զէման փիւշմանէ կէլիր :
59. Կէօրտիւնմի պու տիւղ գաբայը ,
Սաղ եանը ճէննէթ սարայը .
Սատըգլար ալըր օրայը ,
Տիւշէն նուր իչինէ կէլիր :
60. Ռիւշէն նուր դօգուսու գօյու ,
Սատըգլար տըր մէլէք սօյու .
Ճէննէթին հիշ եօգ տըր սօնու ,
Սալիհլէր օրայա կէլիր :
61. Օ ագըլ իրմէղ սարայ տըր ,
Ֆիքըթ տիւշմէմիշ ալայ տըր .
Ուճու պուլունմաղ մէրա տըր ,
Գուղուլար օրայէ կէլիր :

62. Հիսարըն հատարզ գափուսու ,
Տիւրլիւ թաշ եագութ եափուսու .
Սալիհէր կիրէր հէփիսի ,
Էպէտի սէֆայէ կէլիր :
63. Օրտա թագարլար չէլէնկլէր ,
Պաշնա տէօնէր մէլէքլէր .
Նիհայէթսիզ տիւ շէնլիքլէր ,
Էպէտի իզգէթէ կէլիր :
64. Իզգէթ թահթընտա տըր գուզու ,
Կիւնտէն միւնէվլէր տիր եիւզիւ .
Ճանլար սունար շիւքր սէօղիւ ,
Սօնու եօզ ալգըշա կէլիր :
65. Շազըզ իշիտիլիր սաղտան ,
Սու եանը գարանլըզ զընտան .
Տիւնեատէ կիւնահքեար օլան ,
Էպէտի աղապա կէլիր :
66. Օրատա իտէրլէր ֆէրեատ ,
Եօզ տուր քիմնէտէն հիշ իմտատ .
Խային շէյթան օլուր ճէլլատ ,
Էպէտի էօլումէ կէլիր :
67. Չիւն պէլլի տիր իթտիքլէրի ,
Իսեանլէրի չէքտիքլէրի .
Կիւնահ սէֆա սիւրտիւքլէրի ,
Չօզ աճը ֆիղանէ կէլիր :

68. Ֆիղան ճէհէնէմին նարի ,
Շէյթան պիր աթտէրհանքեարի .
Տուրմազ պասար շու ազարի ,
Փիւսկիւրիւպ օլ ճանէ կէլիր :
69. Ճանլարը գարանլըզ պասար ,
Երլան շէյթան աթէշ գուսար .
Սէօնմէզ հէրարէթտէն սուսար ,
Չաղըրըպ ամանէ կէլիր :
70. Շէյթանլար զէնճիրի իշէր ,
Կըճըրթատըր հէր տէմ տիշէր .
Նիճէ իխթիյար ու կէնճէր ,
Տամլա սու տիլէնէ կէլիր :
71. Տիյնէտինիզմի գարտաշար ,
Գանտըմը ֆիքիրսիզ պաշար .
Օլ տիվանտան թիթրէր թաշար ,
Տիւշէն պաշա նէլէր կէլիր :

ԻՆՍԱՆ ԲՈՒՀՈՒՆՈՒ ԹԷՍԼԻՄ ԻԹՏԻՅԻՆՏԵ
ԱԼԼԱՀԸՆ ՏԻՎԱՆԸՆԱ ՉԸԳՄԱՍԸ
ԻԻԶԷՐԻՆԵՆԵ ՊԵՅԻԹԼԷՐ

1. Տիյնէ յին գարտաշար պէեան իտէրիմ,
Ֆիքրիմէ տիւշտիւքճէ հէման աղլէրիմ,
Ճիյէրիմէ աթէշ տիւշէր տաղլէրիմ,
Աճէպա կիտէրսէմ պանա նէ օլուր :
2. Տիւնեա գուրուլալը եէտի պին սէնէ,
Պունճա ինսան էօլիւր գալմաղ սինսիլէ .
Սաղ իքէն կէօրիւնմէղ պունլար ինսանէ,
Խսպէրսիղ էօլէնէ նէ հայրէթ օլուր :
3. Չօգ քեաֆիրլէր սէօյլէր իբիտէպիրտէ,
Ահրէթ վարմը տըր տէր ճէհէննէմ նէրտէ .
Պունլարը տէյէնլէր շիմտի տիւնեատէ,
Օլ սաաթը կէօրիւպ չօգ նատիմ օլուր :
4. Պաղը ինսան վար քի ատէմ սէն տէ տէր,
Պիր կիւնահ իւսթիւնէ օն պէշ տէ էտէր .
Կէչմէղ սանըր էօմրիւ նէ զէման պիթէր,
Էլլի պին սէնէլէր պիր սաաթ օլուր :
5. Գարտաշարըմ զանն իթմէ յին պուրատա,
Պէքլէմէղլէր էօլէն ինսանլար օրտա .
Ֆիքրինտէն չըգարմա պունու արատա,
Բուհու թէսլիմ իթսէն, պաղ նէլէր օլուր :

6. Ալլահտա հիքմէթ չօգ իշթէ պերեսի,
Նէ գատար սէօյլէնսէ եօգ տուր կէրիսի .
Պունու տիւշիւնէնին ճիլէր փարէսի,
Տէմիր օլա եինէ տայանմաղ օլուր :
7. Թանկընըն էսրարը կէլմէղ հիշ տիլէ,
Պու տիւնեա գուրուլմուշ հիքմէթլէր իլէ .
Պիղ չօգ օգուտուգ սիղ տիյնէ յին հէլէ,
Ագըլտա թութմազսագ ախ նէլէր օլուր :
8. Տիգգաթ իտին սիղ պու Հագգըն սըրըինէ,
Գօյալըմ գուլաղա քիւփէ եէրինէ .
Շաշտըմ պէն Ալլահըն հիքմէթլէրինէ,
Պագսագ մահշէր կիւնիւ նէ զէման օլուր :
9. Սօնունը տիւշիւնմէղ պու ագըլսըղ պաշ,
Ճան էվինտէն ուշար թէն գալըր պիր թաշ .
Եիւղ պին սէնէ տիր պու պիլիւրմի գաշ եաշ,
Չիւն էօլիւմտէն սօնրա տիրիլմէր օլուր :
10. Ճան գաֆէստէն ուշսա թէն պիր լէշ գալըր,
Տուրմաղ հիշ պիր եէրտէ հէման ֆըրլանըր .
Գէօթիւ իսէ էկէր եէրի տարլանըր,
Էմր օլունուր ճանէ թէնէ կէլ օլուր :
11. Ճան պիր բուհ տըր քի հիշ էլէ կէչմէղ,
Թէնտէն այրըլընճա պիր տուրագ պիլմէղ .
Էմր օլունսա էկէր տաղիգէ սիւրմէղ,
Օ թէնլէր մէղարտան գըեամէ օլուր :

- 12. Ալալում թէմսիլի թօփրագտան թաշտան ,
Տիւնեա նիհայեթի օլուր եափաշտան .
Տիւշիւնսէք պունլարը կէօղ տօլար եաշտան ,
Պագալում ինսանէ նէ զուլմէթ օլուր :
- 13. Տիւնեա գուրուլար պու թաշար եաթըր ,
Պունու Ֆիքըր էլլէյուպ ագլընա կէթիր .
Տիւշիւն զիհնին իլէ պուրատա պիթիր ,
Օլ զէման պու սըրրա Ֆիքըր զանի օլուր :
- 14. Ճան վերոէ պիր թաշա այաղա գալգաս ,
Օլ հալտէ օ թաշ էթրաֆա պագնա .
Պու թէմսիլի ինսան գուլաղա թագոս ,
էօլում սաաթընտա նէ մութլու օլուր :
- 15. Օլ թաշա պիր սօրսագ քիմէ պագըյօր ,
Պիլըրմի գաշ պին երլ օրտա եաթըյօր .
Հէր հիսսիյաթընա Ֆիքըր գաթըյօր ,
Պու նէ հիքմէթ տէր տէ օնտա լեալ օլուր :
- 16. Ինսան վիճուտինի մէզարա թըգար ,
Սան քի պիր սաաթ տըր եաթայօր գալգար .
Եէր իլէ կէօյ եըլտըզ պիրպիրին եըգար ,
Ինսան տա թաշ կիպի օնտա լեալ օլուր :
- 17. Պիզ վարիքէն պունլար պիզէրէ տիր հէչ ,
Տիրիզ Ֆիքըրմիզտէն պունլարը սէն կէչ .
Ալահ ագըլ վիրմիշ սէն վար պունու սէչ ,
էօլտիւյիւն զէմանտէ հէփ պէլի օլուր :

- 18. Ինսան պու տիւնեատէ իտէր սէյեահաթ ,
Հիչ պիլէմէզ քէնտին էօլտիւյիւ սաաթ .
Օ տագգէտէ օլուր մահչէր շէրիաթ ,
Հէփ պիլտիյի շէյէր պաշա կէլ օլուր :
- 19. Հագգտան կէօսթէրիլիր Բարուգա իպրէթ ,
Ույուտուր օ զաթը պիր նիչէ միւտտէթ .
Իւչ եիւզ սէնէ ույումագլա նիհայեթ ,
Ույուտուղու վագթը պիր չարեէք պուլուր :
- 20. Եինէ իպրէթ օլուր ճէնապը Հագգտան ,
կէօսթէրիլիպ շէհրի Այասուլագտան .
Չիւն Դեկոս նամընտա պիր ատէմ հէման ,
Տէրիտի ինանմամ մահչէրմի օլուր :
- 21. Տինսիզլէրտէն չօգլար Ֆիքըրի գարըշտը ,
Անիտէ Ալահտան հիքմէթ եէրիշտի .
Փիքըլէր հալլ օլտու զիհնլէր եէթիշտի ,
Տիյնէյին քի Հագգտան նէ իպրէթ օլուր :
- 22. Տէյէլիմմի Հագգըն սըրըր պու հիքմէթ ,
Հէր քէս հայրան օլուպ ալտըլար իպրէթ .
Սահիպ Եարատանտան եէթիշտի հիւրմէթ ,
Պիլտիլէր ճան չըգար մահչէրի պուլուր :
- 23. Տույտուննուզմը Հագգըն սըրըր պույուտու ,
Եէտի գարտաշ մաղարատա ույուտու .
Իւչ եիւզ եըլ եաթտըլար սահիհ պույուտու ,
Մէլուն շէյթան հէման օրտա շայպ օլուր :

24. Ե՛հտի գարտաշ էվկէլ ույգույա եաթտը ,
 Էմրը Ալլահ եհտիսի պիր եհերտէն գալգտը .
 Իւշ եիւզ երլ կէշմիշտի թարիխէ պագտը ,
 Մէլուն շէյթան հէման օրտա զայպ օլուր :
25. Ասլա չըգարմա սէն ագլընտան պունու ,
 Պին սէնէ եաշասան էօլլում տիր սօնու .
 Ճան քի թէսլիմ օլուր մահշէր օլ կիւնիւ ,
 Կիւնահըբար շիտտէթլէ եհրէ փէրս օլուր :
26. Նասըլ քի էգրայէլ ճանը ալաճագ ,
 Օ սաաթ պօրուլար հէփ չալընաճագ .
 Էօլտիւյիւ սաաթտա պիր ույանաճագ ,
 Սանքի պայըլմըշա այըգըզ օլուր :
27. Տօյուլմազ սալթանաթ հէփսի տէ օրտա ,
 Իսթէրսէն գաղանմագ ֆըրսաթը պուրտա .
 Պիր քէրրէ թէֆթիշ էթ քէնտինի տուր տա ,
 Ալլահըն նուֆուսու նասլ իճրա օլուր :
28. Ինսանէ ճայիզ տիր պունու ֆիբը իթմէք ,
 Պին սէնէ եաշասա վար սօնրա կիթմէք .
 Սայըլը կիւնլէրին էնճամը կէլմէք ,
 Ճան քի թէսլիմ օլուր պագ նէ հալ օլուր :
29. Պագըլար տէրս իթմիշ հէման պունլարը ,
 Տիւնեայէ կէլտիբսէ եափսագ շունլարը .
 Պիլմէզ քի խապս իթմիշ շէյթան ծնլարը ,
 Էօլտիւրտէն սօնրա հէպ պէսպէլլի օլուր :

30. Տիյնէմէզ թէնպիհի կիւնահը եափար ,
 Հագգ եօլուն պըրագըպ էյրիյէ սափար .
 Ալլահտան վազ կէլիպ շէյթանէ թափար ,
 Պիլմէզ բուն թէսլիմի նէ հալտէ օլուր :
31. Էօլմիւ տիւշիւնմէյիպ կիւնահա պագար ,
 Պիլէրէք ճանընը գագէպէ եագար .
 Վագըլթ կէլիշինտէ մէզարտան գալգար ,
 Փիւշման օլուր ամմա չիֆայտէ օլուր :
32. Էօլմ կէլիր ինսան մէզարէ կէօշէր ,
 Եիւզ պին երլ պիր տագգա միսիլլիւ կէշէր .
 Ախէր թէմամ օլուր օրագճը պիշէր ,
 Խայըրսըզ օթլարը սէշմէտէ օլուր :
33. Խայըրը էքինի թարլատան եօլար ,
 Եօլար տա պուղտայըն սափուրուր սալար .
 Տէրամպար օլունուպ մահգէնլէր տօլար ,
 Բահաթ իլէ սէֆա սիւրմէտէ օլուր :
34. Խայըրսըզ օթլարըն իչինտէ պագար ,
 Աթըպ աթէշէրէ ծնլարը եագար .
 Ճէհէննէմտէ աթէշ սէյլ կիպի ագար ,
 Մնլար տա օրատա եանմագտա օլուր :
35. Ինսան էքին կիպի հէփ կէլիր կէշէր ,
 Պուրտա էքտի իսէ օրատա պիշէր .
 Խալիս գօյուն օ տուր սիւրիւտէն սէշէր ,
 Գուղու օլմայանա նէ լուղում օլուր :

36. Պու քիթապ սէօզիւն հէր քիմ քի տույսա ,
Ֆիքրինտէն չըգմայրպ ազլընա գոյսա .
Պիր քէրրէ տիւշիւնսէ Հազգ եօլա ույսա ,
Սոն սաաթ եօլտաչը մէլայրգ օլուր :

37. Նէ մութլու պունլարը գուլագտա թուլթան ,
Կիւնա հ լէքէլէրին իւսթիւնտէն աթան .
Էօլիւմ սաաթընա ուզանըպ եաթան ,
Օլ անտէ ճէննէթին թաճընը պուլուր :

38. Տիյնէյէնէ պու տուր պիր պիւյիւք իպրէթ ,
Սագըն սափմայասըն կիւնահա սապր էթ .
Եէնիլմէ շէյթանա էյիճէ ալթ էթ ,
Ալթ օլուրսան եէրին ճէհէննէմ օլուր :

39. Պիր ինսան գատիմի ույանըգ օլա ,
Զամիրի Ալլահա տօստօղրու թուլթսա .
Էօլիւմ կէլիպ անը տախի տէ ալսա ,
Գալպի Ֆէրահ Ֆիքրի ասիւտէ օլուր :

40. Իշթէ գարտաչլարըմ էյի պիլէլիմ ,
Էօլմիւ զիքր իտէրէք եօլա կէլէլիմ .
Էօլիւմէ չարէ եօգսա էյի էօլէլիմ ,
Օ զէման տա ինսան չօգ Ֆէրահ օլուր :

41. Էօլիւմ սաաթընտա պունլար օլաճագ ,
Պիւթիւն եազըլանլար եէրին պուլաճագ .
Իւճրէթի ալանլար գատիմ գալաճագ ,
Աճապ օ էօմրտէն տօյմափ մը օլուր :

42. Սաֆ պէ սաֆ պօրուլար հէփ չալընաճագ ,
Ինսանլար ույգուտան հէփ ույանաճագ .
Կիւնահքեարլէր գըմմը ճէլպ օլունաճագ ,
Տիշէր կըճըրթըսը օրատա օլուր :

43. Կիւնահքեար սօլ եանա սալիհ սաղ եանէ ,
Սէչիլմէզ օրատա պապա վէ անէ .
Ղազապ օլաճագ տըր կիւնահքեար ճանէ ,
Գապահաթ սահիպի օրտա զէյլ օլուր :

44. Հազգը ինճիլ թէվրատ եէրինի պուլուր ,
Քիշինին էյլիյի օրատա գալուր .
Մնտան էօթէ ալա քէօյ շէհիր եօգ տուր ,
Պու պէյիթլէր պէօյլէ նիհայէթ պուլուր :

ՏԻՒՆԵԱ ՍՕՆՈՒ ՎԷ ՄԱՀՇԵՐ ՏԻՎԱՆԸ
ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՊՍԶԸ ՆԱՍԻՀԱԹԼԱՐ

« Հայր մեր » եւ Բնորոշեալի .

Է՛յ սէմալէրտէ սաքին օլան փէտէրիմիզ . իսմին ազիզլէնսին , կէլսին սէնին փատիշահլըզըն , բատէթին իճրա օլունսուն նասըլ քի կէօյտէ էօյլէ տէ եէրտէ : Իհսան էյլէ պիզէ պու կիւն եէվմիյէ նաֆազամըզը , պաղըշա պիզէ պօրճարըմըզը նասըլ քի պիզ տէ պիզէ պօրճու օլանլարա պաղըշար իսէք , պիզի իվըայէ պրագմա իլա քէվիքտէն էսիրկէ . չիւնքի էպէտի սէնին տիր Ֆազիլէթ , գուվլէթ վէ սալթանաթ . Ամին :

Է՛յ իթիգատըլ ֆրիստոնեայ գարտաշարըմ էֆէնտիմիզ միւպարէք աղըլա ինճիլի Շէրիֆտէ պույուրույօր քի պու « Հայր մեր » տուասընը հէր տայիմ իպատէթ իլէ սունալըմ : Ամնա պու տուայը եալընըզ սէօյլէյիպ կէշմէմէլի , մանեասընա տախի վուգուֆ օլմալը . մէսէլա կէօյլէրտէ իճրա օլունան Ալլահըն բատէթի եէրտէ տէ իճրա օլունսուն տէյին , տէյու էմր պույուրույօր : (Եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի : Մատթ. 2: 10) : Ալլահըն վալիտէթուլլահ Պիքիր Մարիամըն թախտը վէ պիւթիւն Սերովբէլէր , ֆերովբէլէր ,

հաթսըզ մէլէբլէր վէ ազիզլէր կէօյլէրտէ օլտուղու հալտէ Ալլահըն բատէթի կէօյտէ իճրա օլունսուն . ղու կիպի եէրտէ նասըլ իճրա օլունապիլիլը :

Իշթէ տիյնէյին շիմտի մանեասընը : Պէյթլէրտէն մալիւմինիզ օլտուղու իւզրէ ինսանըն բուհու թէնտէն այրըլտըզը կիպի մահշէր տիվանընա չըգար : Հալ պու քի պունու պիր թէմսիլ իլէ աղնաթտըրմագ լազըմ տըր . նասըլ քի էֆէնտիմիզ ինճիլի Շէրիֆտէ պույուրույօր : (Քանչի ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս արքայութեանն երկնից . և նոցա չէ տուեալ . վասն այնորիկ առաքելիսից . և նոցա չէ տուեալ : Մատթ. ԺԳ. 11) : Սիզլէրէ հէր պիր բուհի քէլամարը էօյրէնմէք վէրիվիշտիր . լաքին սայիր ատէմլէրէ թէմսիլ իլէ սէօյլէմէք վաճիպ տիր տէտի . Ալլահ պու տիւնեայը եէտի կիւնտէ եարատըպ եէտինճի կիւն բահաթ իթտի : Ագամ պապամըզը տախի պէօյլէ եալթաթը . (Եւ ստեղծ Տէր Աստուած զմարդն հող յերկրէ . և փշեաց յերեսս նորա շունչ կենդանի , և եղեւ մարդն հոգի կենդանի : Ենդրոյ Բ. 7) : Եէրտէն թօփրագ ալըպ ատէմի եարաթտը , վէ եիւտէն թօփրագ ալըպ ատէմի ճան վէրտի . վէ պունա զիւնէ տախի իւֆլէյիպ ճան վէրտի . վէ պունա պիր տէ եարտըմըլ եափալըմ տէյերէք սօլ պէօյլիւնտէն Եւայը եարաթտը , իքիտի պիր թէն իթտի . վէ արթըզ չօղալըն տէտի . Սօնրա՝ ճէննէթտի . վէ արթըզ չօղալըն տէտի (Հող էիր և 'ի հող տէն գօլտուղունտա , տէտի (Հող էիր և 'ի հող գարձցիս : Ենդրոյ Գ. 19) : Թօփրագտան եարապըլտընըզ եինէ թօփրագ օլաճագսընըզ :

Եւս իթիգատը դարտաշարըմ, պու սէօզիւն մանէասընը պիր քէրրէ տիւչիւնէլիմ. թօփրագ Իտիք եինէ թօփրագ օլաճաղըզ: Տիւնեայէ կէլ- մէզտէն եվվէլ տիւնեա նէ Իտի, այ վէ կիւնէշ նէ Իտի, պիւլիմի Իտիք. էօլտիւյիւմիւզտէ տախի եինէ թէնիմիզ էօյլէ հէր շէյտէն պիխապէր օլաճագ տըր: Դաւիթ մարգարէ տախի Սաղմոս- տա պունու զիքը Իտէյօր, տէյէրէք քի, (Մար- դոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր. որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղիկ. շնչէ 'ի նմա հողմ, և ոչ է' և ոչ եւս երեւի տեղի նորա: Մարգ. ձԲ. 15): « Ին- սանըն էօմրիւ օթ միսալի, գըրլարըն շիչէքլէրի կիպի սօլաճագ, վէ եէրէ տէգըիւլիւպ նապէտիտ օլաճագ »: Վէ պաչգա եէրտէ տախի, (Տէր ա- պաւէն եղեր մեր ազգէ մինչեւ յազգ. մինչեւ լերինք հաստատեալ էին, և մինչեւ ստեղծեալ էիր զերկիր և զամենայն տիեզերս յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու ես: Մարգ. ՁԹ. 1: (Հա- զար ամ յաչս Տեառն որպէս օր երեկի՝ զի էանց. որպէս պահ մի գիշերոյ: Մարգ. ՁԹ. 3): « Եւս Բապ- պի, սէն պիզէ սըղընաճագ եէր օլտուն սինսիլէ- տէն սինսիլէյէ. տիւնեա գուրուլմազտան, տաղ- լար եարատըլմազտան էվվէլ, թա Իպթիտասըն- տան նիհայէթինէ գատար Ալլահ սէն սին, Սէնին Ինտինտէ պին երլ կէչէն տիւնքի կիւն կիպի տիր » տէյու պույուրուր:

Նէ տիմէր տիր պու աղնայօրմուսուսուուզ: Պիր Ինսան ախշամտան եաթըպ, սապահ օլունճա ու-

եանտըղը կիպի, մահչէր տիվանը տա այնի պու կիպի, մէզարտա եաթըրքէն սանքի պիր սաաթ տըր եաթըյօր կիպի ուեանըպ գալգարսըն, պուղ- տայ իլէ սաման կիպի մահչէր տիվանընտա տա կիւնահքեար իլէ սալիհ պիրպիրինտէն այըրտ օլ- լուր: Եինէ Դաւիթ մարգարէ սէօյլէր. (Ես նըն- ջեցի և 'ի քուն եղէ, զարթեայ և Տէր ընդու- նելի իմ է: Մարգ. Գ. 5): « Ույգույա եաթտըմ վէ գալգտըմ. զիրա Բապպի եարտըմճըմ տըր »: Էֆէնտիմիզ տախի Աւետարանտա պէեան օլուն- սուղու իւզրէ, պիր ատէմին գըզը էօլմիւշ օլտու- ղու իչիւն մէրգում աղլամագտա իքէն, Էֆէն- տիմիզ, (Ձի խոովեալ էք և լայք, մանուկն ոչ է մեռեալ՝ այլ ննջէ. Մարգ. Ե. 39: Եւ եմուտ 'ի ներքս, կալաւ զձեռանէ նորա, և յարեաւ աղ- ջիկն. Մարգ. Թ. 25): « Նէ աղլայօրսուուուզ, տէ- տի. օ չօճուգ էօլմէտի, ույույօր »: Պէօյլէ տէ- յիպ էլինտէն թութարագ տիրիլթիպ գալտըր- տը: Տէֆա Էֆէնտիմիզ Աւետարանտա զիքը Ի- տիյօր շայիրտլէրինէ, (Ղազարոս բարեկամ մեր տիյօր շայիրտլէրինէ, զի զարթուցից զնա: Յուճ. ննջեաց. այլ երթամ, զի զարթուցից ույուսուուշ. ԺԱ. 11): « Տօսթուսուուզ Ղազարոս ույուսուուշ. Եայիրտ- պէն օնու ուեանտըլմայա կիտէյօրում »: Եայիրտ- լէրի տէ, (Ասեն ցնա աշակերտըն. Տէր, եթէ ննջեաց՝ ապա ապրի: Յուճ. ԺԱ. 12): « էօյլէ ննջեաց՝ ապա ապրի »: Օյուսա Ղազարոս էօլ- իստ ուեանըր, տէտիլէր »: Օյուսա Ղազարոս էօլ- միւշ Իտի, վէ Էֆէնտիմիզ ույուսուուշ թապիրինի գուլլանտը Իտի: (Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս

յայտնապէս Ղազարոս մեռաւ և ես ուրախ եմ :
 Յ-է. ԺԱ. 14) : Օլ զէման Էֆէնտիմիզ՝ Ղազարոս
 սունն էօլմիւշ օլտուղունու օնլարա աշիքեարէն
 սէօյլէտի : Պետրոս առաքեալ տախի ումուսի մէք-
 թուպունտա շէօյլէ սէօյլէր . (Եւ այս մի լիցի
 'ի ձէնջ ծածկեալ սիրելիք . զի մի օր Տեառն իբ-
 բեւ զհազար ամ է . և հազար ամ իբբեւ զմի
 օր : Բ. Պե. Գ. 8) : « Ալլահըն ինտինտէ պին երլ
 պիր կիւն կիպի տիր » :

Ախ իթիգատը Գրիստոնեայ գարտաշարըմ,
 տէնիզտէ վափօրու կէօրիւյօրսունուզ քի սու-
 յուն իւզէրինտէ պուղու իլէ եիւրիւյիւպ կիտի-
 յօր : Օ վափօրուն օճաղընտան աթէշ պիր թա-
 րաֆա ալընսա օ վափօր եիւրիւրմի : Իշթէ բուհ
 տախի ինսանէ վափօրուն օճաղընըն աթէշի մէսա-
 պէսինտէ օրուպ՝ ինսանտան բուհ չըգտըղը կիպի
 թէն հարեքէթ իտէմէզ օլուր . ամմա բուհ տօղ-
 բու հուղուրու մահչէրէ ուշար :

Պէյթիւրտէ տախի պէեան օլունտուղու իւզ-
 րէ, Գեկոս հիւքիւմտարըն կիւնիւնտէ, եէտի գար-
 տաշար հիւքիւմտարըն գօրգուսունտան պիր մաղա-
 րատա եաթըպ ույուտուլար . սօնրա ուեանըպ շէ-
 հիրէ կիտէրէք, էքմէք ալմագ իչիւն էքմէքճիյէ
 փարա վէրտիքլէրինտէ, էքմէքճի սիքքէյի թա-
 նըեամատը . չիւնքի չօճուգլար օ կիւնիւ հէր նէ
 գատար ույուտուգլարընըն իրթէսի կիւնիւ զանն
 իթմիշլէր իտի իսէ տէ, հագիգէթ տէ իւշ եիւզ
 սէնէ ույումուշար ըար : Երեմիա մարգարէնին

շայիրտի Աբիմէլէք տախի եէթմիշ իքի սէնէ ին-
 ճիր աղաճընըն ալթընտա ույույուպ, պիր սաաթ-
 լըգ ույգուտան ույանըր կիպի գալգտը . եէթմիշ
 իքի սէնէ էվվէլ աղաճա ասմըլ օլտուղու սէփէթլէ
 ինճիրին սույու տամլայօրընը կէօրտիւ :

Յովհաննէս Աւետարանիչ տախի զիքը իտէր
 Յայտնութիւնունտա . (Ես եմ Ա և ես եմ Գ,
 ասէ Տէր Աստուած, որ էն, և որ է՝ և որ գա-
 ւսէ Տէր Աստուած, որ էն, և որ է՝ և որ գա-
 լոցն է՝ Տէր ամենակալ : Յ. Գ. Ա. 8 : Ես եմ ալ-
 լոցն է՝ Տէր ամենակալ : Յ. Գ. ԻԱ. 6) :
 փա և Օ . սկիզբն և կատարած : Յ. Գ. ԻԱ. 6) :
 « Կէօրտիւյիւմ հիքմէթլէրին սահիպի տէր իտի,
 պէն իմ Ա վէ Գ էվվէլի վէ ախըրը, պաշանկըճը
 վէ նիհայէթի » :

« Ախ իթիգատը Գրիստոնեայ գարտաշարըմ,
 շիմտի պիր զէմանէյէ գալտըգ քի չօգ իմանսըզ
 ատէմլէր փէյտա օլտու : « Ատամ սէն տէ, ան-
 րէթի ճէննէթի ճէհէննէմի կէօրմիւշ վափօր, ին-
 սան օթ կիպի կէլիւր, օթ կիպի կիտէր » տէր :
 էյ իմանսըզ, պունճա քիթապլարըն հիչ պիրինէ
 ինանմազսան, պարի ագլըն իլէ տիւչիւն քի, պէն
 անամտան տօղմաղտան էվվէլ նէրտէ իտիմ, տիւն-
 եա նափսըլ շէյ տիր պիլմիւրմիտիմ, պուրայա կէլ-
 տիմ տէ պունլարը կէօրիւյօրում . իշթէ ագլը
 պաշընտա օլան պիր ատէմ եալընըզ պունու տիւ-
 չիւնէճէք օլսա, կէօրմէտիյի շէյի եօգ տէմէք
 տիվանէլիլինտէն վազ կէչէր : Ամմա էյէր եինէ
 վազ կէչմէզ իսէ, արթըգ էօյլէ ատէմ սէօզ
 քեար իթմէյիպ, եալընըզ թէճրիւպէ անը իս-

քեաթ իտեպիլեր քի, փէք ֆէնա պիր հալ տըր : Այնի օ խըզմէթքեար կիպի քի, պիր հայվանա կէօթիւրէպիլէճէ, յինտէն զիեատէ եիւք վուրուր . աղասը հէր նէ գատար էօյլէ տավրանմամասը ի- չիւն նասիհաթ իտէր իսէ տէ, տիյնէմէտիյինտէն նիհայէթ գօնագ եէրինտէ հայվանըն սըրթընտա եարէլէր աչըլմըջ օլտուղունու կէօրիւնճէ, աղա- սընըն սէօղիւնիւն սահիհ օլտուղունու աղնար ամ- մա իչ իչտէն կէչմիչ օլուր : Պիր ատամա քէօփի- բիւտէն կէչ, ըրմաղա վուրմա, սօնրա պօղուլուր- սուն տէրլէր, օ տիյնէմէզ ըրմաղա վուրուր, ըր- մաղըն օրթասընա վարտըգլայըն, օ վագըթ իչի աղնար ամմա պէյհուտէ օլուր : Պէօյլէ տէ, էօյլէ ատէմ տախի, շիմտի ինանմատըղը ահրէթէ պիր կիւն վասըլ օլտուղունտա ինանըր ամմա իչ իչտէն կէչէր :

Տիւնեա եարատըլալտան պէրու պու գա- տար պին սէնէ օլտուղու հալտէ, պու սէնէլէր զարֆընտա նէ ատէմլէր կէլմիչլէր կիթմիչլէր, վէ էլան տախի եէվմիյէ վէֆաթ իթտիքլէրինի կէօզ- լէրիմիզ իլէ կէօրիւյօրուզ, եինէ հէր քէս ֆէնա ամէլլէրինտէն ֆէրաղաթ կէլմէյօր . ամմա եարըն օ պիր կիւն, աման պաշըմ աղըլյօր, եիւրէյիմ գափանըյօր, էօլիւյօրում տէյէրէք ճան չըգտըգ- լայըն, օ դէման հէր շէյ աշիքեար օլուր :

Ալլահ աղիւմմիւչան, պու տիւնեայը եարա- տալը, եէտի պին պու գատար սէնէ օլույօր, պէչ պին պէչ եիւզ սէքիզինճի սէնէտէ ֆրիստոս

տիւնեայէ կէլտի : Սէօյլէր իտի փէյղամպէր քի, (Ահա կոյս յղասցի և ծնցի որդի . և կոչեսցեն զանուն նորա Էմմանուէլ . որ թարգմանի ընդ- մեզ Աստուած : Մարթ . Ա . 23) : Տիւնեանըն ա- խէրինէ եագըն ֆրիստոս կէլէճէք տէյու, թամ օ սէնէլէրտէ ֆրիստոսուն տիւնեայէ կէլիպ պիր Պիքիրտէն թէն ալըպ՝ փէյղամպէրլէրին հէր տէ- տիքլէրինին թէքմիլ օլտուղու, ճիւմլէյէ տէ մա- լիւմ տիր :

Տէմէք տիր քի, ֆրիստոսուն կէլտիյի վա- գըլթլար տիւնեանըն սօնու եագլաշմըջ օլաճագ- տըր : Սուրբ Կարապետ տախի, (Ապաշխարեցէք զի մերձեալ է արքայութիւն երկնից : Մարթ . Գ . 2) : « Կէօյլէրին փատիշահլըղը եագլաշտը » : (Ես մկըր- տեմ ջրով զձեզ յապաշխարութեան, բայց որ զկնի իմ գայ, հզօրագոյն է քան զիս . և ես չեմ բաւական բառնալ զկօշիկս նորա . նա մկրտեսցէ զձեզ 'ի Հոգին սուրբ' և 'ի հուր : Մարթ . Գ . 11) : « Պէն սիզի սու իլէ մկրտել իտիյօրում . ամմա պէնտէն սօնրա կէլէն Հոգին Սուրբ աթէչ իլէ մկրտել իտէճէք » տէյու պույուրմուշ տուր : Վէ թէքրար Էֆէնտիմիզ քէնտիսի տախի ինճիլի Շէ- րիֆտէ, (Արարէք այսուհետեւ պտուղ արժանի ապաշխարութեան : Մարթ . Գ . 8) : « Կէօյլէրին փատիշահլըղը եագլաշտը, թէօլպէյէ լայըգ մէյ- վէլէր կէթիլին » տէմիչ տիր : Օն իքի առաքեալ- լար տէր իսէն, տիւնեայէ վազ իթտիլէր տէյէ- րէք, (Ձի գալոց է որդի մարդոյ փառօք Հօր

իւրոյ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք: Մարտ. ԺԶ. 27): «Կէօյլէրին փատիշահըղը, եանի Բապպիմիզ Քրիստոսուն իբինճի կէլմէսի եագլաշտը»: Վազաա Բապպիմիզ իբինճի տէֆա կէլէճէյի իչիւն պիր թարիխ պէեան իթմէտի իսէ տէ, չօգ սէնէլէր կէշտի ազը գալար տէտի: Էֆէնտիմիզին շայիրտ- լէրի անըն իլէ պէրապէր զէյթինիլը տաղընա չըգ- տըզլարընտա, Էֆէնտիմիզէ, (Եւ մինչդեռ նստէր 'ի լերինն ձիթենեաց, մատեան առնա աշակերտքն առանձինն և ասեն, ասա մեզ՝ երբ լինիցի այդ, և կամ զինչ նշան իցէ քոյոյ գալստեանն, և վախճանի աշխարհիս: Մարտ. ԻԴ. 3): (Բայց վասն աւուրն այնորիկ և ժամու, ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշ- տակը երկնից՝ և ոչ Որդի. բայց միայն Հայր: Մարտ. ԻԴ. 36): «Էյ հօճա, պու տիւնեանըն սօ- նու նէ վագըթ տըր» տէյու սիւալ իթտիլէր. Էֆէնտիմիզ տախի, «Հէր պիր բուհի սիւալը էօյ- բէնմէք սիզէ վէրիլտի, ամմա պունու պիլմէք վէ- բիլմէտի, անը փէտէրտէն պաշգա քիմսէ պիլմէզ» տէյու ճէվապ վէրտի:

Էֆէնտիմիզ տիկէր պիր մահալտէ տախի, (Եթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորում պահու գող գայ, հսկէր, և ոչ տայր ական հատանել զտանն իւրոյ: Վասն այսորիկ և դուք եղերուք պատ- րաստը, զի յորում ժամու ոչ ակն ունիցիք, գայ որդի մարդոյ: Մարտ. ԻԴ. 43): «Էվ սահիպի խըր- սըզըն հանկը սաաթտա կէլէճէյինի պիլսէ իտի, մալինի չալտըրմայա պրագմազ իտի» տէտի: Այն

իթիգատը ֆրիստոնեայ գարտաշարըմ, Էֆէնտի- միզին պու սէօյլէտիյի թէմսիլ՝ էօլիւմ իչիւն տիր քի, ասլա խապէրսիզճէ կէլիր:

Պունտան գաթինազար, Էֆէնտիմիզ շայիրտ- լէրինէ սէօյլէտի, (Ձի բազումք գայցեն յանուն իմ, և ասիցեն՝ թէ ես եմ ֆրիստոսն՝ և զբա- զումս մուրեցուցանիցեն: Լսելոց էք պատերազ- մունս՝ և համբաւս պատերազմաց. զգոյշ լերուք մի խռովեալիք. զի պարտ է լինիլ այնմ ամե- նայնի: Այլ չեւ է կատարած: Յարիցէ ազգ յազ- գի վերայ, և թագաւորութիւն 'ի թագաւորու- թեան վերայ, և եղիցին սովք՝ և սրածուծիւնք՝ և սասանութիւնք 'ի տեղիս տեղիս: Մարտ. ԻԴ. 5): «Շունտան պիլէսինիզ տիւնեա սօնունուն եագ- լաշտըղընը, օ կիւնէլը եագլաշտըգտա, ինսանըն ֆէնալըղը չօղալաճագ, եալանճը փէյղամպէրէք փէյտա օլուպ, ֆրիստոս պէն իմ տէյէճէքլէր. սագըն ինանմայըն անլէրէ, քէնտի մէյվէլէրին- տէն թանըլըն, տիքէնտէն իւզիւմ թօփլանմագ. չօգլարընը ալտաթաճագլար, փատիշահ փատի- շահ իւղէրինէ գալգաճագ, չօգ եէրլէրտէ գըթ- ւըգ վէ զէլգէլէլէր օլաճագ. օ վագըթ պիլէսինիզ քի կէօյտէքի փատիշահըգ եագլաշմըշ տըր»: Էֆէնտիմիզին տիւնեայա կէլտիյի վագըթլար, տիւնեանըն սօնու եագլաշմըշ օլտուլու հալտէ, շիմտի քի ֆրիստոստան պէրու պին սէքիզ եիւզ պու գատար սէնէ կէլմիշ տիր, նէ կիւնէլէրէ գալ- մըշ օլտուղումուզ աղնաշըլըր. Փիլվագը ինսան.

լարն ամէլէրի պօղուհուշ օլուպ , պիւթիւն ֆիթ-
 նէ ու ֆիւճիւրէրէ տօլմուշ օլուղունու կէօրմէ-
 յօրմույուզ : Պիր էլմաս սանտրգտա իքէն , սանտր-
 ղա իզգէթ իքրամ օլունուր , լաքին էլմաս սան-
 տրգտան չրգտրգտան սօնրա , սանտրղըն նէ ի-
 թիպարը գալըր , տէյէրէք , ազիզ Պիքիր վալի-
 տէթուլլահա վէ ազիզ սուրբարա քիլիսէլէրտէ
 հիւրմէթ վէ բայէթ իթմէք իսթէմէյէն ատէմլէր
 նէ շաչըն վէ ֆիթնէ ու ֆիւճուր օլտուգլարը
 աննամալսընըզ : էյ եալանճըլար , պու թէմնիլի-
 նիզ էֆէնտիմիզ իլէ վալիտէսինէ վէ ազիզ սուրբ-
 արա մուվաֆըգմը տըր : Քրիստոս եալընը թէնի
 իլէ տէյիլ , բուհու իլէ տախի ազիզ Պիքիր Մա-
 րիամըն բահմինտէ տուրտու . հիչ պիր ատէմ
 գուղունուն էթի եէնիր ամմա գօյունուն էթի
 եէնմէզ տէյէպիլըմի : Սօրարըմ սիզէ . Ղուկաս
 աւետարանիչտէ օգոճմատընըմը , Պիքիր Մարիամ
 վալիտէմիզ , Ջաքարիանըն էվինէ կիթտիյինտէ ,
 Եղիսաբէթին բահմինտէ օլան մասում թէֆրէնիպ
 ելիքսէք սէս իլէ , (Եւ իբրեւ լուաւ զողջոյնն Մա-
 րիամու Եղիսաբէթ , խաղաց մանուկն յորովայնի
 նորա . և լցաւ Եղիսաբէթ հոգևով սրբով , և ՚ի
 ձայն բարձր աղաղակեաց և ասէ , օրհնեալ ես
 դու ՚ի կանայս , և օրհնեալ է պտուղ որովայնի
 քո : Ղուկ . Ս . 41) : « Գարըլար իչինտէ միւպա-
 րէքսին սէն . բահմինին մէյվէսի տէ միւպարէք
 տիր , նէտէն օլտու քի Բապպիմին անասը պանա
 կէլտի » , վէ վալիտէսի Եղիսաբէթ տախի , « իչթէ

սէնին սէլամընըն սէսի գուլագլարմա կէլտիքտէ ,
 բահմինտէ օլան մասում սէվինճինտէն սըչրատը ,
 նէ մութլու սանա , ճիւմլէ սիլիլէլէր սէնի մութ-
 լուլայաճագլար » տիմէտիմի : Պու գատար շա-
 տէթլէր մէյտանտա իքէն , պունլարա տիւրլիւ եա-
 լան եանլը մանէալար վիրմէք , եալանճը փէյ-
 ղամպէրլէք տէյիլմի տիր :

Պու առամլար՝ վալիտէթուլլահըն թէնի իլէ
 կէօյէ չրգտրղընա տախի ինանմայըզ տէյօրլար :
 Պունուն իչիւն տախի սօրարըմ անլէրէ . գուշտան
 տօղան գուշ տէյիլմի տիր . պիր եավրու ուչար
 իսէ անասը տախի վաճիպ տիր քի աեագլարընը
 եէրէ գօյմասըն . նասըլ քի փէյղամպէրլէրտէն
 սէյլէնիլէնլէր թամամ օլտու : էֆէնտիմիզ սը-
 փանըն իւզէրինէ պինտիյինտէ , (Ասացէք դատեր
 Սիօնի . ահա թագաւոր քո գայ քեզ հեզ և
 հեծեալ յէշ և յաւանակի իչոյ : Մարթ . իԱ . 5) :
 « էյ Սիօն գըզը , փատիշահըն սըփա իւզէրինտէ
 կէլիյօր » տէտի : Պունուն նէ տիմէք օլտուղունու
 աղնատընըմը : Սիօն գըզը վալիտէթուլլահ տըր ,
 պիր փատիշահըն վալիտէսինէ հիւրմէթ վէ իքրամ
 վաճիպ օլուր տա , կէօյլէր փատիշահընըն վալի-
 տէսինէ վաճիպ օլմազմը . պագ հիլլէքեարըլը ին-
 սանը նասըլ քէնտի լիսանը իլէ տիւշիւրիւր :

Քէզա պունլար տէրլէր քի Բապպիմիզ վա-
 լիտէմէ տախի սէճտէ իտին , հիւրմէթ իտին
 տէյու սէյլէտիմի : Պիր փատիշահ տախի վալի-
 տէմէ հիւրմէթ իտին տէյու խասսէթէն էմը իթ-

Էֆէնտիմիդէ տէտիլէր . (Մատեաւ այր մի՝ ՚ի ծունը
 իջանէր և ասէր . Տէր ողորմեաց որդւոյ իմում .
 զի լուսնոտի՝ և չարաչար հիւանդանայ . բազում
 անգամ անկանի ՚ի հուր՝ և երբէք ՚ի շուր : Եւ
 մատուցի զնա աշակերտացն քոց՝ և ոչ կարացին
 բժշկել : Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ . ո՞վ
 ազգ անհաւատ և թիւր . մինչեւ ցերբ իցեմ ընդ
 ձեզ . մինչեւ ցերբ անսայցեմ ձեզ . աժ զնա առ
 իս : Եւ սաստեաց ՚ի նա Յիսուս՝ և ել ՚ի նմանէ
 դեւն . և բժշկեցաւ մանուկն ՚ի ժամէն յայնմանէ :
 Յայնժամ մատեան աշակերտքն առանձինն . և ա-
 սեն ցՅիսուս . մեք ընդէր ոչ կարացաք հանել
 զնա : Եւ նա ասէ ցնոսա . վասն թերահաւատու-
 թեան ձերոյ : Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ունիցիք
 հաւատս քան զհատն մանանխոյ , ասասջիք լերինս
 այսորիկ՝ փոխեաց աստի անդր , և փոխեսցի . և
 ոչինչ անհնարին լինիցի ձեզ : Բայց այս ազգ ոչ
 ելանէ՝ եթէ ոչ աղօթիւք և պահովք : Մարկ . ԺԷ .
 14) : « Եա հօճա , սէն պիղէ հէր հիւքիւմէթի վեր-
 տին . էօրիւլէրի տիրելախյօրուզ տա , պու չօճու-
 ղուն ճինինի նիչին չըգարամատըգ տէտիլէր իսէ ,
 էֆէնտիմիդ տախի պու ճին օրուճ վէ իպատէթ տէն
 պաշգա պիր շէյ իլէ չըգմազ տէյու ճէվապ վէրտի :
 էֆէնտիմիդ քէնտիսի իպատէթ իտիպ օրուճ
 թուլթուղու իչին սուրբլար տախի օնուն բուհու
 գուվվէթի իլէ բէրհիզ վէ օրուճ ուսուլինի վազ
 իթտիլէր : Եինէ էֆէնտիմիդ Աւետարանտա , (Մի
 հոգայք վասն որդւոց ձերոց , զինչ ուտիցէք , կամ

զինչ ըմպիցէք . և մի վասն մարմնոց ձերոց՝ թէ
 զինչ ագանիցիք . ոչ ապաքէն ոգի առաւել է քան
 զկերակուր՝ և մարմին քան զհանդերձ : Մարկ . Զ .
 25) : « Եա գուլար , նէ եէյէլիմ վէ նէ իչէլիմ
 տէյու թէլաչ իտէրսինիզ , ճան թասմտան տահա
 իյի տէյիլ մի տիր » տէյու պույուրուր : Եսայի
 մարգարէ տախի . (Եւ կոչեաց Տէր Սարաւովթ
 յաւուր յայնմիկ լալումն և կոժումն և աշխարումն
 և գերծումն և զգեծումն քրձի : Եւ նորա արա-
 րին ուրախութիւն և ցնծութիւն . սպանանէին
 զուարակս և զեւուրն ոչխարս , զի կերիցեն միս՝
 և արբցեն դինի . և ասացեն՝ կերիցուք և արբ-
 ցուք՝ քանզի վաղիւ մեռանիմք : (Եսայ . ԻԲ . 12) :
 « Բապպի՝ սիզի չուլ կիլինիպ գուշանրպ եաս իթ-
 մէյէ տավէթ իթտի . ամա սիզ տէրսինիզ քի
 սըղըր քէսէլիմ , գօյուն պօղաղլայալըմ , էթ եէ-
 յէլիմ , շարապ իչէլիմ , զիրա եարըն էօլէճէյիզ »
 տէյու եազար :

Էֆէնտիմիդ պույուրույօր , (Մտէք ընդ նեղ
 դուռն . քանզի ընդարձակ է դուռնն . և համար-
 ձակ ճանապարհն որ տանի ՚ի կորուստ . և բա-
 զու՛ք են որ մտանեն ընդ նա : Քանզի անձուկ է
 դուռնն՝ և նեղ ճանապարհն որ տանի ՚ի կեանս .
 և սակաւք են՝ որ գտանեն զնա : Մարկ . Է . 13) :
 « Տար գափուտան կիրին , զիրա խէլասլըղա կէօ-
 թիւրէն գափու օ տուր . գայըպլըղա կէօթիւրէն
 գափու իսէ կէնիչ տիր » : Կէօրախնիւզ մի գար-
 տաչլարըմ , օ տար գափուտան կիրէն քիմ տիր .

արդարևնտա քիւրքիւ իլէ ճէպի տօլու ալթուն իլէ կէզէնլէր մի, եօգսա Պօղոս առաքեալըն գալլին- ճէ, քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ տէ՝ Աճայիպ, պէնի եարատան այաղընտա չարըլըլա տաղտան տաղա եայան եիւրիւմիւշ, պանա տա Փարը տըր քի Ֆուգարաճա էօմը կէչիթէլիմ, օրուճ վէ փէր- հիզ թութայըմ, ճէֆա շէքէլիմ տէյէրէք Ալլա- հըն էմրինի իճրա իտէնլէր մի. հանկը աղա տըր օ քի ուշագլարընա պիր տիւղիւյէ, Պէնտէն գօր- գուն, պանա հիւրմէթ վէ ըիայէթ իտին տէյու թէնպիհ իտէր. եախօտ հանկը իւղմէթքեար տըր օ քի, Աղամ պանա հէր եարաճաղըմ շէյի այըլ այըլ հէր վագըթ թարիֆ իթսին տէ էօյլէ եա- փայըմ տէյու տուրսուն :

Իիւլասա, սուրբար հէր ատէթ վէ նօմոսու Ալլահըն իլհամը մախսուսէսի իլէ թէէսսիս իթտի- լէր. պու եապանճը փէյղամպէրլէր իսէ, Պիզ սուրբարը թանըմայըլ, օնլար քէնտի ճանլարընը գուրթարմըլար տէրլէր : Պիր աղաճըն մէյվէսի նէրէսինտէ պիթէր, քէօքիւնտէ մի, եօխսա տալլէրինտէ մի. ճիւմլէյէ մայիւմ տիր քի, հէր նէ գատար տալլէր գուվլէթի քիւթիւքտէն ա- լըրլար իսէ տէ, մէյվէ քէօքտէն թօփլանմայըպ տալլէրտէն թօփլանըր, Ասըլ մէյվէ աղաճը շէֆէն- տիմիզ տիր, տալլէրի՝ ազիզլէր վէ փէյղամպէրլէր տիր : Պօղոս առաքեալ Բօմալըլարա եազտըլը մէքթուպունտա շէօյլէ սէօյլէր, (Իսկ եթէ սկիզբն և զսուրբ է՝ անկուածն, և եթէ արմատն՝ ապա

և ոստըն : Հարի. ԺԱ. 16) : « Մայա ազիզ իսէ՝ խամուրու տախի ազիզ օլուր. քէօք ազիզ իսէ՝ տալը տախի ազիզ տիր » :

Էկէր պիր ատէմ՝ բիճալա քիպարա հիւրմէթ ըիայէթ իթմէյէճէք օլուրսա, փատիշահըն հու- ղուրունա չըգապիլիլըմի :

Եա՛ իթիգատըլ գարտաշարըմ, պիր ագըլը ուսթա՝ թէգկեահտարընա, « կէօրէլիմ սէնի, էօթէքի պէրիքի տօլանտըրըճըյա գափըլմա » տէ- յու թէնպիհ իտէր. հալ պու քի տօլանտըրըճը կէլտիյինտէ թէգկեահտարա, « Պէն սէնի տօլան- տըրմայա կէլտիմ » տէմէզ. հաթթա նէ գատար կիւզէլ վէ էյի սըֆաթլար վար իսէ, օնլարը քէն- տիսինէ մախսուսլանտըրըր. արթըգ օ տօլանտը- ըճը քէնտիսինի նէ գատար էյի ատէմ կիպի կէօթէրէճէք օլսա, օնա ալտանմամագ թէզ- կեահտարըն ագըլնտան մէնութ տուր : Պիր պի- նանըն վագաա պաշըճա խասսէսի՝ թէմէլի վէ տի- վարլարը տըր, անճագ օ պինանըն քինէտլէրի վէ տիրէքլէրի սէօքիւլիւպ գալտըրըլաճագ օլսա, օ պի- նանըն ալթընտա տուրուլմազ օլուր : Պունուն կի- պի տէ վալիտէթուլլահը, փէյղամպէրլէրի, ազիզ- լէրի թանըմամ տիմէք խաթասընա, թէօվպէ, Ալլահը տա թանըմամ տիմէք օլուր :

Կէլէլիմ իպատէթխանէլէրէ : Գափուտան ի- չէրի կիրտիյիմիզտէ օլ պատկերլէրէ մում եազըպ սէճտէ իտէյօրուզ. տիյնէլին օնուն տա մանէասը նէ տիր : Պիր փատիշահըն ատէմլէրի սէֆէրէ կի-

տիպ փատիշահընն ուղորունա ճանընը ֆէտա ի-
 տերէր, հանկուը պէօյլէճէ գան տէօքէրէք տիւշ-
 մէնէ զալէպէ իտէր իտէ, օ աքէր մանսուպ վէ
 բիւթպէ ալըպ, թասպիրի չըգար. վէ պու խուսուս-
 տա օլ աքէր ճիւմէյէ պիր իպրէթ վէ թէշվիգ
 օլուր: Իշթէ օլ թասպիրէրտէ կէօրտիւյիւմիզ
 ազիղէր տէ պու գապիւտէն տիրէր: Պիզ անլէրէ
 Ալահըմըղ տըր տիյէմէյիզ, իլլա պիզէ իպրէթ
 վէրիճի օլտուգլարը իչիւն հիւրմէթ իտէրիզ: Նա-
 սըլ քի Թէվրատը Շէրիֆտէ եազըլը տըր, (Եւ ա-
 ուաքեաց Տէր 'ի ժողովուրդն օձս կոտորիչս, և
 հարկանէին զժողովուրդն. և մեռաւ ժողովուրդ
 բազում յորդուոցն իսրայէլի: Եւ ասէ Տէր ցՄով-
 սէս. արա դու քեզ, և դիցես զնա 'ի վերայ նշա-
 նակի. և եղիցի յորժամ հարկանիցէ օձ զմարդ,
 ամենայն օձահար որ տեսանիցէ զնա՝ կեցցէ:
 Թիւ. Իբ. 6-8): Բապպի օլ Եահուտի ճէմաաթընա
 գազէպ օլմագ իչիւն կէօյտէն երլան եաղտըրըպ
 չօղունու թէլէֆ իթտի, սօնրա Մովսէսէ տէտի քի,
 պագըրտան պիր երլան եափ պիր աղաճըն իւզէ-
 րինէ մըլայըպ եիւքսէք պիր մահալէ վազ էյլէ քի,
 հէր քէս անը կէօրտիւքլէրինտէ իպրէթ ալըն:

Էֆէնտիմիզ Բեթղէհէմոտ տօղտուղունտա,
 երլորըն գըլաղուզըլու իլէ իւշ հիւքիւմտար
 կէիպ՝ քիւնիւք վէ ասըլպէնտ հէտիյէ սունտու-
 լար: Փատիշալար փատիշահընա օ հէտիյէլէրին
 նէ լուզումի վար ըտը. ֆագաթ օ՝ օնլարըն օնա
 օլան հիւրմէթլէրինէ պիր նիշանէ իտի, Ինճիլի

Շէրիֆտէ եազար քի, Պիր տուլ գարը թապաղա
 պիր փուլ պըրագմասըյլա, Էֆէնտիմիզ շայիրո-
 լէրինէ տէօնիւպ, (կայր Յիսուս ընդդէմ գան-
 ձանակին. տեսանէր թէ զիմրդ ժողովուրդն ար-
 կանէր պղինձ 'ի գանձանակն, և բազում մեծա-
 տունք արկին բազում ինչ: Եկն այրի մի, և արկ
 երկուս լումայս. որ է նաքարակիտ մի. և կոչեց-
 եալ առ ինքն զաշակերտան, ասէ ցնոսա. ամէն
 ասեմ ձեզ, զի այրին այն տառապեալ շատ արկ
 քան զամենեսեան՝ որ արկին 'ի գանձանակն: Քանզի
 ամենքին յաւելորդաց իւրեանց արկին. այլ նա
 'ի չքաւորութենէ իւրմէ՝ զամենայն ինչ զոր ունէր՝
 արկ գոյիւ չափ զկեանս իւր: Մարի. ԺԲ. 41): Սահիհ
 վէ սահիհ սէօյլէրիմ սիզէ քի, տէտի, պու գարը
 ճիւմէսինտէն չօգ վէրտի. զիրա տիկէրլէրի վար-
 ւըգլարը չօգ օլտուղու իչիւն վէրտիլէր, ամմա պու
 գարը պիւթիւն օլանճա վարիյէթինի պախշ իյլէտի:

Եւ իթիգատը գարտաշլարըմ, Ինճիլի Շէրիֆ
 տէօրթ Աւետարանիչէ միւնգասեմ տիր. վէ պու
 տէօրթ Աւետարանիչ տախի պիրէր հէյեթ իլէ
 րէսմ օլունուրար, եանի՝ էօքիւզ, արսլան, գարա-
 գուշ վէ իքի գանատը մէլայիք: Պունլարըն մանէա-
 սը շու տուր քի, էօքիւզ պօյունտուրաղը պօյնունա
 թագըպ հիչ պիր թարաֆա պագմագսըզըն թար-
 լայը սիւրէր կիտէր: Արսլան՝ ճէմիի հայվանաթլար-
 տան գուզվէթլի վէ եըրթըճը տըր: Գարագուշ
 ճիւմէ գուշարտան եիւքսէք ուշար, իքի գանատը
 մէլայիգ տախի էպէտի ճէննէթտէ տէվրան սիւրէր:

Իմտի օգույուպ տիյնէ, յիպ ֆարգ իթտլը մի
քի էֆէնտիմիզին պույուրտուղունա կէօրէ տիւն-
եանըն տէվրինին չօղու կիտիպ ազը գալմըչ տըր :
Պունլարըն ճիւղէսինտէն շու նէթիճէ, յի չըգարա-
ճաղըմ քի, նա՛սըլ Եարատան պիզի Եօգտան խալգ
իթտի իսէ, գուրթարըճըմըզ ֆրիստոս տիլ իլէ
թարիֆ օլունմազ մէրթէպէտէ թէնէզզիւլ իլէ ին-
սան օլուպ գուլլարընա իպրէթ օլմագ իչիւն տիւր-
լիւ էզիյէթլէր չէքտի իսէ, վէ անըն սուրբլարը
տախի նիճէ ճէֆալէր չէքիպ գանլար տէօքէրէք
ճանլարընը գուրթարտըլար իսէ, պիզտէ անլէրին
գօյտուգլարը նիզամլարա իթաաթ իտէրէք Ղուկաս
կիպի էօքիւզ օլուպ նօմօսու պօյնումուզա թագըպ
Ալլահըն թարլասընը սիւրէլիմ. Մարկոս կիպի օլուպ
չէ, յթանէ գարչը գօյալըմ. Մատթէոս կիպի սէմա-
տէն ուչարագ կէօյլէրէ չըգալըմ. վէ Յովհաննէս
կիպի իքի գանատըլ մէլայիգ մագամընտա էպէտի
ճէննէթտէ սէֆա սիւրէլիմ, իշթէ գարտաչլարըմ,
նա՛սըլ քի կէօյտէ մէլայիքլէր Ալլահըն էմրինի իճրա
իտէրլէր իսէ, պիզտէ Եէր Եիւզիւնտէ իճրա իտէ-
լիմ. Պունլարա ինանմայանլար էօլիւմ սաաթընտա
միւճէրրէտ վուգուֆ օլաճագլար :

Պէնտէ, յի

Օլանէս Կոստանընը

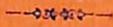

Ք Ր Ի Թ Ի Ի Պ Ի Ա Ն Է Ի

Մ Ի Հ Ի Ր Ա Ն Յ . Փ Ա Փ Ա Ձ Ե Ա Ն

Խ Ա Լ Է Ֆ Ի Յ Ո Վ Ս Է Փ Գ Ա Վ Ա Տ Ե Ա Ն

Ձագնագործար, Ձիւռնախրիւ խանրնեսա, ՆՕ 21, 22.

Մէջքիւր ըխթիւպխանէտէ պուլունան պա-
ղը ըխթիւպ ճէտվէլի:

	Ղ Ր 2	Փ Ր 1
Աշխարհագրութիւն Բնական, Գարագաշեան	2	20
Աշխարհագրութիւն Աստուծական, Գարագաշեան	4	
Աշխարհագրութիւն Քաղաքական, Գարագաշեան	4	
Այբբենարան Կաղիկերէն լեզուի, Յ. Գօնծ Պէյ	1	
Առաջնորդ Խապական լեզուի, Յ. Գօնծ Պէյ	2	
Գիտական գուարճալի զրօսանք, Ա. Բ. մասունք	2	20
Ընթերցարան կամ խորէն, Ա. տարի Գարագաշեան	1	20
Ընթերցարան կամ Արմենակ, Բ. տարի Գարագաշ	2	
Թուարանութիւն համառօտ Ե. Գարձայեան	2	
Թուարանութիւն ընդարձակ Ե. Գարձայեան	2	20
Ժամագիրք առնուն կաշեկազմ	16	
Հստնտիր քաղաւածք, Գարագաշեան	8	
Համականի, Գարագաշեան	5	
Պատմութիւն Հայոց Գարագաշեան	3	
Պատմութիւն Մեծին Աղեքսանդրի, Ճէնիգեան	3	
Պատմութիւն Սուրբ Գրոց, Գարագաշեան	4	
Պարտէզ Հոգեւոր, բնտիր Խորղծ եւ լաւ կազմ	4	
Սարմաճէ Միլիթանէլ, Մ. Պիտարի	2	
Սկզբունք Հայերէն ըրականութեան, Գարագաշ	1	
Քերականութիւն Աշխարհաբար Գարագաշեան	2	20
Քերականութիւն Գործնական Գարագաշեան	6	
Կերականութիւն Գարունի Գարագաշեան	6	
Քերականութիւն Համառօտ Գարագաշեան	1	20

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0653258

